

MB-2/2011.
(MB-26/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Mezőgazdasági bizottságának**
2011. március 22-én, kedden, 10 órakor
a Képviselői Irodaház II. számú tanácstermében
megtartott üléséről

**A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A privatizációs szerződések környezetvédelmi és természetvédelmi előírásainak a kormány általi felülvizsgálatáról szóló határozati javaslat (H/1711. szám) (Dr. Nagy Andor (KDNP), Dr. Papcsák Ferenc (Fidesz) és Pálffy István (KDNP) képviselők önálló indítványa) (Általános vita)</i>	5
<i>Pálffy István előterjesztése</i>	5
<i>Kérdések, vélemények</i>	6
<i>A genetikailag módosított szervezetektől mentes Alpok-Adria kezdeményezéshez való csatlakozásról szóló határozati javaslat (H/2327. szám) (A Fenntartható fejlődés bizottsága önálló indítványa) (Általános vita)</i>	8
<i>Jávor Benedek előterjesztése</i>	8
<i>Hozzászólások</i>	10
<i>Határozathozatal</i>	14
<i>Az állattenyésztésben, különösen a sertés és baromfi ágazatban a gabonaárak miatt kialakult válsághelyzet áttekintése</i>	14
<i>Dr. Feldman Zsolt szóbeli előterjesztése</i>	14
<i>A kisüzemi sörfőzdék fennmaradásának lehetőségei</i>	33
<i>Bódis Lajos hozzászólása</i>	34
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	36
<i>Egyebek</i>	40

Napirendi javaslat

1. A privatizációs szerződések környezetvédelmi és természetvédelmi előírásainak a kormány általi felülvizsgálatáról szóló határozati javaslat (H/1711. szám) (Dr. Nagy Andor (KDNP), Dr. Papcsák Ferenc (Fidesz) és Pálffy István (KDNP) képviselők önálló indítványa) (Általános vita)
2. A genetikailag módosított szervezetektől mentes Alpok-Adria kezdeményezéshez való csatlakozásról szóló határozati javaslat (H/2327. szám) (A Fenntartható fejlődés bizottsága önálló indítványa) (Általános vita)
3. Az állattenyésztésben, különösen a sertés és baromfi ágazatban a gabonaárak miatt kialakult válsághelyzet áttekintése. Előadó: Vidékfejlesztési Minisztérium képviselője
4. A kisüzemi sörfőzdék fennmaradásának lehetőségei. Előadó: Nemzetgazdasági Minisztérium képviselője
5. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Font Sándor** (Fidesz), a bizottság elnöke

Gőgös Zoltán (MSZP), a bizottság alelnöke
Horváth István (Fidesz), a bizottság alelnöke
Balogh József (Fidesz)
Farkas Sándor (Fidesz)
Györffy Balázs (Fidesz)
Hanó Miklós (Fidesz)
Obreczán Ferenc (Fidesz)
Dr. Ódor Ferenc (Fidesz)
Patay Vilmos (Fidesz)
Sáringer-Kenyeres Tamás (KDNP)
Ficsor Ádám (MSZP)
Magyar Zoltán (Jobbik)
Varga Géza (Jobbik)
Z. Kárpát Dániel (Jobbik)
Szabó Rebeka (LMP)

Helyettesítési megbízást adott

Font Sándor (Fidesz) megérkezéséig Horváth Istvánnak (Fidesz)
Jakab István (Fidesz) Obreczán Ferencnek (Fidesz)
Pócs János (Fidesz) Györffy Balázsnak (Fidesz)
Tiffán Zsolt (Fidesz) dr. Ódor Ferencnek (Fidesz)
Dr. Zsiga Marcell (Fidesz) Sáringer-Kenyeres Tamásnak (KDNP)
Harangozó Gábor (MSZP) Gőgös Zoltánnak (MSZP)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Pálffy István (KDNP) előterjesztő
Dr. Rác András helyettes államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium)
Dr. Kis Norbert főosztályvezető (Vidékfejlesztési Minisztérium)
Jávor Benedek (KDNP) előterjesztő
Dr. Feldman Zsolt helyettes államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium)
Sákán Antal elnök (Magyar Sertéstenyésztők Szövetsége)
Bódis Lajos (Kisüzemi Sörfőzdék Egyesülete)
Lucz Zoltánné (Nemzetgazdasági Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 15 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. HORVÁTH ISTVÁN(Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Jó napot kívánok! Nagy szeretettel és tisztelettel köszöntöm minden megjelent képviselőtársamat, vendégeinket, előadóinkat, szakértőinket, munkatársainkat a Mezőgazdasági bizottság most kezdődő ülésén. Font Sándor elnök úr jelezte, hogy a bizottsági ülés közben csatlakozik majd a bizottság munkájához, addig alelnökként engem kért meg a bizottsági ülés vezetésére.

Megállapítom, hogy határozatképesek vagyunk, jelenleg ezt igazolják a képviselőtársaim az aláírásukkal. Kérem a tisztelt képviselőtársaimat, hogy vegyük elő a napirendi pont javaslatokat. Öt napirendi pont lett javasolva. Szeretném megkérdezni, hogy ezen kívül van-e egyéb javaslat. *(Nincs jelentkező.)* Akkor szavazzunk a kiküldött napirendi pont tervezetről. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy a napirendi pontokat a bizottság egyhangúlag fogadta el.

A privatizációs szerződések környezetvédelmi és természetvédelmi előírásainak a kormány általi felülvizsgálatáról szóló határozati javaslat (H/1711. szám) (Dr. Nagy Andor (KDNP), Dr. Papcsák Ferenc (Fidesz) és Pálffy István (KDNP) képviselők önálló indítványa) (Általános vita)

Az első napirendi pontunk a privatizációs szerződések környezetvédelmi és természetvédelmi előírásainak a kormány általi felülvizsgálatáról szóló határozati javaslat, a H/1711. számon. Képviselői önálló indítvány, az indítványt Pálffy István fogja előterjeszteni. A minisztérium részéről dr. Rácz András környezetvédelmi helyettes államtitkár urat, valamint dr. Kis Norbert főosztályvezető urakat üdvözlöm. Először megadom az előterjesztőnek a szót. Parancsoljon, képviselő úr!

Pálffy István előterjesztése

PÁLFFY ISTVÁN (KDNP) előterjesztő: Köszönöm szépen, alelnök úr. Jó napot kívánok! Szeretettel köszöntök minden képviselőtársamat, a kormány képviselőit és a tisztelt vendégeket.

Hölgyeim és Uraim! Az október 4-i kolontári katasztrófa után született meg ennek a javaslatnak a magja. Én a napokban jártam ismét Kolontáron, hogy felfrissítem az emlékeimet, és már csak azért is, mert a nyilván rendkívül sajnálatos és tragikus japán földrengés és katasztrófa után Kolontárra ilyen formában kevesebb fény vetült az utóbbi időben. A színhely most is drámai képet mutat, ezért ezzel a bevezetővel indokolom érzelmileg nyilván önök előtt is ennek a határozati javaslatnak a fontosságát.

Maga a tárgyyszerű indoklás mindent elmond ennek az országgyűlési határozati javaslatnak a céljairól. Hogyha visszaidézzük az októberi-novemberi emlékeinket a 2010-es esztendőből, akkor nagyon sok képviselőtársunk igyekezett olyan javaslatokat megfogalmazni, amelyek ebből a katasztrófából vonták le a tanulságot. Így volt ez az LMP esetében vagy így volt ez a Jobbik esetében. Kepli Lajos indítványából azt tudjuk, hogy elfogadott javaslat lett, és nagyon sok javaslat volt e tárgyban a veszélyes hulladék kezeléssel, veszélyes technológiákat alkalmazó létesítmények hatósági engedélyezésének és ellenőrzésének megerősítéséhez szükséges törvénymódosításokról. Ezek LMP-s javaslatok voltak. Ilyen formában mi is láttuk azt az előterjesztőkkel együtt, hogy valami olyan felülvizsgálat és ellenőrzés szükséges, ami a korábban megkötött privatizációs szerződéseknek a környezetvédelmi passzusait érinti. Ezeket felül kell vizsgálni, és nyilván a megfelelő következtetéseket levonni. A határozati javaslat ezt célozza. A történetéről még

annyit engedjenek meg, hogy röviden hozzáfűzzek, hogy a határozati javaslat szövegében szereplő minden egyes intézmény a kormány részéről, a minisztériumok vagy a Nemzeti Vagyonkezelő, az önkormányzatok meg lettek keresve, egyeztetünk, a szöveg ez alapján alakult ki, és lett megfogalmazva ebben a formában. Az Országgyűlés Gazdasági bizottsága pedig decemberi ülésén a határozati javaslatot általános vitára alkalmasnak tartotta és támogatta. Tisztelettel kérem a képviselőtársaimat, hogy támogassák a javaslatot. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr a szóbeli kiegészítést. Meg szeretném kérdezni, a kormány részéről van-e kiegészítés, vélemény. Államtitkár úr a szó, dr. Rác András, parancsoljon!

DR. RÁCZ ANDRÁS helyettes államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelettel köszöntöm a bizottságot. Rác András helyettes államtitkár vagyok, a Vidékfejlesztési Minisztérium környezetügyi államtitkárságáról. Hivatalos kormány-álláspontról jelenleg még nem tudok beszámolni, ugyanis a közigazgatási egyeztetés jelenleg még folyamatban van.

A tárcánk részéről azt tudom elmondani, hogy mi ezt a kezdeményezést támogatjuk, és ennek a célkitűzéseivel maximálisan egyetértünk. Természetesen ez egy óriási feladatot fog róni a mi tárcánkra, hiszen itt több mint húsz év keletkezett iratanyagának az átvizsgálásáról van szó, tehát ez fizikálisan is és emberi erőforrásban is nagyon nagy feladat lesz, de ennek ellenére mi, természetesen ezt támogatjuk, és mihelyst megvan a hivatalos kormány-álláspont, akkor annak megfelelően végre fogjuk hajtani a ránk szabott feladatot. Köszönöm szépen.

Kérdések, vélemények

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szeretném megkérdezni a bizottság tagjait, hogy a napirendi ponttal kapcsolatosan van-e kérdés vagy vélemény. Először Szabó Rebeka képviselő asszonynak adom meg a szót.

SZABÓ REBEKA (LMP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Szeretném elmondani, hogy nagyon örülünk ennek az előterjesztésnek, és abszolút támogathatónak találjuk. Ahogy Pálffy István is elmondta, valóban a kolontári katasztrófa rávilágít számos olyan hibára, ami az elmúlt húsz évben történt, és amelyek több másik, akár lappangó katasztrófához vezethetnek, úgyhogy nagyon fontosnak tartjuk ezeknek a felülvizsgálatát, mint ahogy azt már mi is több megszólalásban elmondtuk. Emellett persze nagyon fontosnak tartanánk, hogyha alaposan felülvizsgálják az ilyen veszélyes hulladéklerakókat és egyebeket is, de ezt talán majd egy másik javaslatban megtárgyalhatjuk.

Amit kérdezni szeretnék, és ami nekem egy kicsit furcsa, hogy a magyar állami területeknél 2010. május 29-ig, illetve az önkormányzati tulajdonú területeknél pedig 2010. október 3-ig megkötött szerződéseket kívánják csak felülvizsgálni. Én értem, hogy valamiféle határidőt nyilván kell ennek szabni, és nyilván akkor a munka megkezdése előtt kell hogy legyen ez a határidő. De, gondolom, mikor elkezdik, az nem lehet korábban, mint, mondjuk 2011 május, április, az átfutási idő miatt, tehát indokoltan tartanám, ha, mondjuk 2009 január vagy február végéig, de legrosszabb esetben is a 2010. december 31-ig megkötött szerződéseket vizsgálnák. Ugyanis én azt gondolom, hogy nem szükséges úgy tennünk, hogy pusztán amiatt, hogy kormányváltás volt, illetve az önkormányzatoknál is nagyon sok helyen fideszes többségű az önkormányzat, de ez nem jelenti eleve azt, hogy semmiféle felülvizsgálandó dolog nem lehet. Ugye legutóbb éppen Szentendrén láthattuk, hogy a Jobbik, a Fidesz és az MSZP egyetértésében nyilvánítanak belterületévé olyan földeket, amelyekkel a

képviselők tesznek szert haszonra. Most nem akarom persze idekeverni az aktuálpolitikai dimenziókat (*Közbeszólás: Akkor ne!*), csak szerettem volna egy példával élni arra vonatkozólag, hogy alátámasszam, hogy miért mondom azt, hogy szerintem ki kéne tolni ezt a határidőt. Egyébként természetesen támogatandónak tartjuk a javaslatot. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Sáringer-Kenyeres Tamás képviselő úré a szó.

SÁRINGER-KENYERES TAMÁS (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Én annyit szeretnék hozzátenni, hogy mindenképpen támogatnánk a KDNP részéről ezt az előterjesztést. Itt van egy ilyen furcsa dolog, hogy a termelés előnyeit a vállalat élvezi, ugyanakkor a negatív következményeit pedig a közösségnek, nekünk kell elviselni, pontosabban kifizetni mindazokat a károkat, amik ezeken a helyeken történtek. Úgyhogy a törekvéssel tökéletesen egyet tudok érteni, hogy ha nem hanyagságból történtek ezek a dolgok, akkor igenis a különböző cégek, akik veszélyes tevékenységet vagy ehhez hasonlót folytatnak, azok tegyenek meg minden tőlük telhetőt, ami lehetséges, és csak akkor kelljen beavatkozni a katasztrófavédelemnek, illetve a közpénzeknek az ügyek rendezésébe, amikor már nincs más lehetőség. Köszönöm szépen a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e még több hozzászólás? Z. Kárpát Dániel képviselő úré a szó.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Nagyon szépen köszönöm a szót, elnök úr. Igyekszem nem reagálni az előző aktuálpolitikai elhajlásra, hiszen nem tartozik a tárgyhoz. Az előterjesztésnek és az indoklásának is nagyon örülünk, óriási szükség van rá, több éves mulasztást pótol, ugyanakkor kicsit tágabb vetületre felhívván a figyelmet, azt tartanám fontosnak, hogy legyenek kapcsolódó előterjesztések, javaslatok a későbbiekben, amelyek majd lehetővé teszik nemcsak a felelősök megállapítását, hanem a károkozás, kártétel egyfajta behajtásának a lehetőségét is. Hiszen évtizedes tapasztalatnak mutatkozik az, hogy bár a felelősöket adott esetben sikerül megállapítani, különböző céges cégérfestések, tulajdonoseltűnések, látszólagos tőkeemigráció okán egyszerűen nem lehet behajtani azt a kártételt. A negatív externáliák fogalmát mindenki ismeri, lényegében ezek csillapítása vagy a költségek megtérítése még nem vált lehetővé Magyarországon, tehát pozitív példákat e tekintetben nem ismerünk. Ezek nagyon súlyos fogyasztóvédelmi, gazdasági versenyhivatali ügyek és egyéb indítványokat, előterjesztéseket kellene tenni annak érdekében, hogy ne csak a felelősöket állapítsuk meg, ami nagyon fontos, az elszámoltatás alapfeltétele, de ugyanakkor a kártétel, károkozás egyfajta megtérítésére is lehetőség legyen, hiszen hosszú távon csak ez lehet a cél. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e még egyéb hozzászólás? (*Nincs jelentkező.*) Nem látok többet, az előterjesztőnek adom vissza a szót. Pálffy István képviselő úré a szó.

PÁLFFY ISTVÁN (KDNP) előterjesztő: Köszönöm szépen, alelnök úr. Köszönöm szépen képviselőtársaim észrevételeit.

Szabó Rebeka képviselő asszonynak válaszolva, valóban meg kellett fogni egy időszakot, és valahogy be kellett határolni azt az időtartamot, amire a vizsgálat kiterjed. A javaslat első formájában 2010 októberében született, ebből lett egy novemberben beterjesztett változat, akkor még az október 4-i kolontári katasztrófa, illetve az a bizonyos 2010. október 3-i állapot, ami az önkormányzati választások után kialakult, józan határidőnek tűnt. Én egyet

tudok érteni azzal, hogy ezt megfelelő időpontig, akár képviselői módosító javaslattal változtassuk meg, és részemről támogatni fogom.

Egyetértve Sáringer-Kenyeres Tamás és Z. Kárpát Dániellel is, azt hozzáteszem, hogy ugyanakkor következmények dolgában, tekintetében nyilván az adott szerződések is tartalmazznak olyan passzusokat, amelyeket a vizsgálat után meg lehet állapítani, és azoknak a következményeit a szerződő félre lehet róni, ezzel együtt értem a megszólalás és az észrevétel lényegét. Köszönöm szépen a támogató hozzászólásokat.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A minisztérium részéről van-e kiegészítés, észrevétel? *(Nincs jelzés.)* Köszönöm szépen. Lezárom a napirendi pontot. Megállapítom, hogy gyakorlatilag a hozzászólások azt mutatják, hogy egyöntetűen támogatja a bizottság ezt a fajta kezdeményezést. Nyilván a határidőkre vonatkozóan majd a parlamenti munkában egyéni képviselő indítványokkal ezeket a határidőket lehet úgy alakítani, hogy teljes körűvé váljon, de a kezdeményezéshez, hogy ez minél hatékonyabban működjön, szükséges, hogy a bizottság is ezt támogassa.

Tehát szavazni fogunk a határozati javaslatról. Aki egyetért, kérem, igennel szavazzon. *(Szavazás.)* Egyhangúlag támogatja a bizottság.

Előadónak Györffy Balázst javaslom, hiszen egy albizottságnak is az elnöke, igaz az az elmúlt 8 évet vizsgálja, de mint Veszprém megyei képviselő, Kolontár környékével van személyes tapasztalata. Ki támogatja? *(Szavazás.)* Ez is egyhangú. Köszönöm szépen. Kisebbségi vélemény nem volt, így nincs kisebbségi előadónk sem. Köszönöm szépen a képviselő úr munkáját, a Vidékfejlesztési Minisztérium kollégáinak a részvételét, ezt a napirendi pontot lezárjuk és a következőre térünk át.

A genetikailag módosított szervezetektől mentes Alpok-Adria kezdeményezéshez való csatlakozásról szóló határozati javaslat (H/2327. szám) (A Fenntartható fejlődés bizottsága önálló indítványa) (Általános vita)

A genetikailag módosított szervezetektől mentes Alpok-Adria kezdeményezéshez való csatlakozásról szóló határozati javaslat. A H/2327. számú előterjesztés. Ez a Fenntartható fejlődés bizottsága önálló indítványa, és itt köszöntöm Jávor Benedek elnök urat mint előterjesztőt. Amennyiben a helycsere megtörtént, kérem a képviselő urat, hogy szóban egészítse ki az előterjesztést, amennyiben szükségesnek tartja. Öné a szó!

Jávor Benedek előterjesztése

JÁVOR BENEDEK (LMP) előterjesztő: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Hangsúlyozni szeretném, hogy az előterjesztés nem személy szerint azt én előterjesztésem, hanem az Országgyűlés Fenntartható fejlődés bizottságának bizottsági határozati javaslata.

A javaslat mögött az a meggyőződés áll, hogy Magyarországon alapvetően politikai konszenzus van a genetikailag módosított élelmiszernövények termelésbe vonásával kapcsolatos moratóriumról. Magyarországnak ezt a moratóriumot fenntartani mind nehezebbé válik az Európai Unióban, ugye ahogy az új és új genetikailag módosított élelmiszernövények termelésbe vonására születnek európai döntések, a MON810 kukorica, majd az Amflora burgonya esetében mindig külön-külön kell megvívni ezt a harcot hazánknak az Európai Unióval, hogy képes-e Magyarország fenntartani azt a moratóriumot, ami meggyőződésünk szerint Magyarországnak környezeti, egészségügyi és gazdasági érdeke is. Ebben, tapasztalataink szerint - és erre van országgyűlési határozat - teljes körű politikai konszenzus van, egyetlen parlamenti politikai erő sem támogatja ennek az átmeneti tilalomnak a feloldását.

A nemzetközi viszonyok között a GMO-k engedélyezésével kapcsolatban jelentős változások tapasztalhatók. Maga az Európai Unió jelen pillanatban is tárgyalja az

engedélyezési eljárások újraszabályozását, a GMO-engedélyezések újraszabályozását, és azt gondoljuk, hogy hasznos Magyarország számára minden olyan döntés, kezdeményezéshez való csatlakozás, ami megerősíti Magyarország helyzetét a GMO-mentesség fenntartása érdekében.

Egy ilyen kezdeményezés, amely Horvátország, a Horvát Köztársaság részéről indult el, hogy a rendszerváltást követően viszonylag széles és jelentős munkát végzett Alpok-Adria régió területén belül induljon el egy ilyen GMO-mentes régió kialakításának a folyamata. A horvát szábor hozott egy ezzel kapcsolatos határozatot, és felkérte a régióhoz tartozó országok parlamentjeit, hogy országgyűlési határozat keretében csatlakozzanak ehhez a kezdeményezéshez. Tavaly ősszel tárgyaltunk a horvát szábor környezetvédelmi bizottságával és ott fogalmazódott meg ez a kérés a bizottságunk felé, amelynek eredményeképpen egyeztetve a bizottság valamennyi képviselőcsoportjának a tagjaival, illetve a magyar kormányzattal, a Vidékfejlesztési Minisztériummal, megszületett az az országgyűlési határozattervezet, amely most a bizottság előtt van.

Azt gondoljuk, hogy ez a határozattervezet segít abban, hogy Magyarország megerősítse a GMO-mentesség fenntartásának célját, és tovább erősödjön a lehetősége annak, hogy Magyarország a határain kívül tudja ezeket a genetikailag módosított élelmisznőnövényeket.

Ugyanakkor azért is fontos, mert mint tudjuk, ezek a GMO-növények nem ismernek határokat, tehát ha Magyarország fenn is tartja a GMO-mentességet, a határokon keresztbeporzással, egyebekkel át tudnak terjedni ezek a növények. Tehát Magyarországnak eminens érdeke, hogy ne csak Magyarország területén, hanem a környező országokban is minél szélesebb körben megmaradjon az a GMO-mentesség, ami jelen pillanatban például Horvátországban, például Ausztriában jelen van.

Ezért született meg a határozattervezet, és ezért kérjük mi, a Fenntartható fejlődés bizottsága részéről a Mezőgazdasági bizottságot, hogy támogassa ezt a határozati javaslatot, hogy el tudjon indulni egy olyan regionális együttműködés, kezdeményezés, amelyhez a későbbiekben Ausztria, Szlovénia és egyes észak-olaszt tartományok is tudnak csatlakozni, és amelynek okán akár a régió más országait is meg tudjuk hívni egy ilyen kezdeményezésbe, és rá tudjuk beszélni őket, hogy a magyar álláspontot magukénak vallva a GMO-mentességet fenn tudják tartani.

Mindezek miatt – és én itt most részletesebben nem mennék bele annak az elemzésébe, hogy miért érdeke Magyarországnak a GMO-mentesség fenntartása – azt gondolom, hogy miután erről politikai konszenzus van, ezt az érvelést itt most megspórolom önöknek és ezzel nem rabolom az idejüket. Tehát még egyszer azt kérem, hogy a bizottság támogassa ezt az országgyűlési határozati javaslatot. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Meg szeretném kérdezni, hogy a kormány részéről mi az álláspont. Dr. Kis Norbert jogi főosztályvezető, parancsoljon!

DR. KIS NORBERT (Vidékfejlesztési Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Most is csak tárcaálláspontot tudok mondani, mert a hivatalos kormányzati egyeztetés jelenleg még folyamatban van. A tárca álláspontja az, hogy az itt megfogalmazott célt messzemenőig támogatjuk, a szövegben apró, pontosító jellegű észrevételeket javasolnánk. Erről egyeztetünk, illetőleg már egyeztettünk is a képviselő úrral, illetőleg a kormányon belüli egyeztetéseket még lefolytatjuk, de a tárca a célt támogatja. Apró jogtechnikai szöveg pontosítási javaslataink lennének majd a jövőben. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hozzászólások következnek, Farkas Sándor képviselő úr.

Hozzászólások

FARKAS SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Nagyon rövid kérdésem lenne az előterjesztőhöz, mégpedig az, hogy megvan-e arról győződve, hogy Magyarországon jelen pillanatban nincs GMO-val szennyezett növény, illetve növénytermesztési alapanyag. Nekem csak ennyi a kérdésem. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Varga Géza képviselő úré a szó.

VARGA GÉZA (Jobbik): Elnök úr, köszönöm a szót. Köszöntöm a bizottság tagjait és a vendégeket. Ahhoz hogy ez az előttünk lévő javaslat ne csak egy naiv, jámbor óhaj legyen, civilek próbálkozása, azt hiszem, hogy összehangoltan kellene fellépünk szándékunk irányába. Arra gondolok, hogy az Európai Parlamentben most folyik a vitája ennek, egy olyan javaslatnak, amely szerint a tagállamok hatáskörébe utalja azt, hogy a termesztésről dönthessenek. Tehát arról dönthet egy tagállam, hogy a területén a köztermesztést engedi vagy nem engedi, arról azonban nem dönthet, hogy a GMO-val szennyezett vetőmagok kereskedelmi forgalomban lehessenek. Ez egy olyan farizeus és örült intézkedés, és sajnálattal, nem látom a fideszes európai parlamenti képviselőknek és a szocialista parlamenti képviselőknek az összehangolt fellépését ez ellen, a teljesen ellentmondásos és bocsánat, nem akarok olyan szavakat használni, ami nem illik egy nyilvános bizottsági ülésre, de szóval, ez elleni fellépést, ha ezt nem tesszük meg, ha ez a törvény keresztül megy, akkor teljesen felesleges csatlakoznunk bármilyen egyezményhez, akkor az ugyanaz a kategória lesz, mint amikor civilek vagy önkormányzatok egy kistérségben eldöntik, hogy GMO-mentesek lesznek.

Nos tehát, hogyha a kereskedelemről nem tudjuk kitiltani a GMO-vetőmagokat, akkor a termesztésre való felhatalmazásunk, hogy abban saját magunk dönthetünk, az csak egy illúzió marad. És erre csak a figyelmet szerettem volna felhívni. Nem tudom, hogy a Fenntartható fejlődés bizottsága hogy kezeli ezt a kérdést, követi-e az Európai Parlamentben hozandó döntéseket, mert ennek tükrében – azt hiszem – egy sokkal radikálisabb stratégiára volna szükség, hogy ezeket valóban távol tartsuk. Ahogy képviselőtársam is feltette a kérdést, hogy már most sem biztos, hogy nincs az országban ilyen vetőmag, de hát ez ennek a rendeletnek az életbelépésétől lehetséges lesz, hogy legyen ilyen vetőmag. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Györfly Balázs!

GYÖRFFY BALÁZS (Fidesz): Köszönöm, elnök úr. Itt egy pillanatra reagálnék az előttem elmondottakra. Azt hiszem, azzal teljesen egyetértünk, és itt elég alacsony odds-szal lehetne fogadni, hogy ez a javaslat elfogadásra kerül, már csak azért is, mert itt teljes konszenzus kezd kibontakozni, meg hát régóta az is van a tekintetben, hogy a GMO-mentességünket meg kell őrizni. Itt a kereskedelemmel az a baj, de a jogászok majd itt kisegítenek bennünket e tekintetben, hogy az Európai Unióban a termékek szabad áramlását elég nehézkes lesz korlátozni, igazából itt azt hiszem, az az egyetlen lehetőségünk, hogy magát a termesztést tiltsuk. Érdemes továbbgondolni, mert ez valóban elég lehetetlen helyzet, hogy kereskedelmi forgalomban előfordulhat, de természetesen meg nem lehet, de ezt majd mi továbbgondoljuk.

Nekem kérdésem az volna, hogy nyilván nekünk akkor jelentene ez a régió biztonságát, hogyha nemcsak a déli, nyugati országhatárok mellett lennének GMO-mentes területek, hanem körbebástyáznánk magunkat, és tisztelettel kérdezném, mert itt az előterjesztésből nem derül ki, hogy mondjuk a horvátok megkeresték az egyéb déli szomszédainkat, gondolok itt Szerbiára, Romániára, esetleg Szlovákiára, mert nyilván nekünk

ez volna az elemi érdekünk. És ha ők nem tették meg, én javasolnám, hogy ezt tegyék meg, hogy terjesszük ki ezt az együttműködést szélesebb földrajzi területre is.

Egyébként azt tartanám üdvözítő állapotnak, amikor már nemcsak a termesztést, hanem a génmódosított termékek felhasználását is tudnánk tiltani, és nem génkezelt szójjával etetnénk - a következő napirend pont éppen előhozza a sertéságazatot - hanem megpróbálnánk kiváltani más alternatív fehérjeforrásokkal, akár itthon termelttel is ezt. Mert nyilván önbecsapás, hogy természeteni nem engedjük, de megesszük az állatok útján ugyanezeket a génmódosított termékeket, amiket most tiltani szeretnénk. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szabó Rebeka!

SZABÓ REBEKA (LMP): Köszönöm a szó. Csak röviden szeretném jelezni, hogy a Lehet Más a Politika mindenképpen támogatja ezt a kezdeményezést, illetve a Fenntartható fejlődés bizottság javaslatát. Ez természetesen nem meglepő, nyilvánvalóan, mivel a genetikailag módosított növények virágpora nem ismeri az országhatárokat, mindenképpen a regionális együttműködés felé kell haladnunk ezen a téren, de ne szeretném ismételni képviselőtársaim hozzászólásait, azt gondolom, ebben egyetértünk, és nyilvánvalóan a jövőben azon kell munkálkodnunk, hogy minél szélesebb körben megegyezünk a szomszédos tagállamokkal ezen a téren, illetve nyilvánvalóan jó volna az, hogyha a vetőmagok kereskedelmét korlátozni tudnánk ilyen szempontból. Én azt gondolom, hogy ezen is mindenképpen gondolkodni kell majd, hogy milyen olyan áthidaló, elkerülő megoldások lehetnek, amelyek ezt a problémát valamelyest kezelni tudják. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hanó Miklós képviselő úré a szó.

HANÓ MIKLÓS (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Győrffy képviselő úr már elmondta előtte, szóval természeteni nem termesztjük, de elég régóta alkalmazzuk a takarmányban, de még hogy a takarmányban, a fehérjekiváltásra az élelmiszerben. A vörös áruknál, felvágottfélnél és egyéb termékeknél jelentős mértékben génkezelt szójját használnak fel. Tehát már direktben esszük a génkezelt szójját, tehát itt valami nagyon komoly megfontolt szabályozást kéne kidolgozni, mert az Európai Unió azt írja elő, hogy ha génkezelt termék van, azt fel kell tüntetni. Na most, ez fel van tüntetve kis betűkkel, most van valami olyan javaslat, hogy rá kéne írni olyan betűkkel, hogy a fél felvágotton az legyen, hogy GMO-s, és legfeljebb azt nem veszik. De ez az egész szója úgy a sertés, mint a baromfiágazatnál, az egyik oldalon, hogy etetik, valószínűleg a fehérje miatt hasznos, a másik oldalon pedig a termelésnél a húst váltja ki, tehát ezzel rontja a piaci helyzetét a másik két termékcsoportnak. Tehát itt elég komoly gondok vannak már szerintem ezzel a génkezelt termékkel. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Egyelőre több kérdést nem látok, az előterjesztőnek adom meg a szót, és utána a minisztérium képviselőinek. Jávor Benedeké a szó.

JÁVOR BENEDEK (LMP) előterjesztő: Köszönöm szépen. Elöljáróban, mielőtt egyesével a kérdéseken végigmennék, azt fontosnak tartom leszögezni, hogy nyilván senkinek nincs illúziója azzal kapcsolatban, hogy ez a határozat önmagában megoldaná a GMO-kkal kapcsolatos problémákat. Itt nagyon sokrétű problémakörrel van szó. Ezeknek egy része itt említésre került, akár az, hogyha a termesztésben nem is, de forgalomban vannak genetikailag módosított élelmiszer-összetevőket tartalmazó termékek.

Az európai szabályozás. Ez a határozat nyilván nem alkalmas arra, hogy ezeket a problémákat kezelje. Ugyanakkor én azt gondolom, hogy az a küzdelem, ami a GMO-kkal

kapcsolatban zajlik világszerte, ez egy nagyon sokszereplős, soktényezős játék, és ebben minden olyan lépés, ami a GMO-mentesség fenntartását erősíti, hasznos azoknak az országoknak a számára, amelyeknek célja ennek a GMO-mentességnek a fenntartása. Tehát jól lehet ez a határozati javaslat, nem orvosol számos problémát, ugyanakkor erősíti Magyarország lehetőségeit és elkötelezettségét a GMO-mentesség fenntartása érdekében, és regionális szintre viszi az ezzel kapcsolatos küzdelmet. Tehát szövetségeseket teremt Magyarország számára az európai szinten is ennek a küzdelemnek a lefolytatására.

A kérdéseket illetően, hogy nincs GMO-termék vagy szaporító anyag, hát erre itt a kérdések is utaltak. Természetesen tudjuk, hogy termékekben van és vélhetőleg szaporítóanyag tekintetében is van Magyarországon genetikailag módosított élelmiszernövény. Ha más nem kísérleti jelleggel, tehát hogyha nem is üzleti vagy gazdasági céllal, de kísérleti jelleggel mindenképpen jelen vannak ezek Magyarországon. A cél az, hogy ezt minél inkább visszaszorítani és korlátozni ezeknek a szaporítóanyagoknak, vetőmagvaknak az elterjedését.

Varga Géza képviselő úrnak a felvetése az EU-szabályozással kapcsolatban, természetesen ezt nagyon fontosnak tartjuk, és a Fenntartható fejlődés bizottság kialakította az álláspontját az unió új GMO-direktívájának a tervezetéről. Ezt eljuttattuk és ismertettük az európai ügyek bizottságának az ülésén is. Néhány javaslatunk be is került a hivatalos magyar álláspontba. Mindenképpen fontos lépésnek tartjuk, hogy nemzetállami szinten lehetőség nyílik a széles körű tilalom fenntartására, ugyanakkor erősítendőnek tartottuk, és úgy tűnik, hogy ez a magyar álláspont része, hogy egészségügyi és környezeti szempontok alapján is meg lehessen hirdetni és fenn lehessen tartani ezt a tilalmat. Tehát mindenképpen erősítendőnek tartjuk az EU-s szabályozást. Ennek a vitája folyamatban van, és vélhetőleg a lengyel elnökség alatt kerül elfogadásra. Szerencsére a lengyel politikai szereplők is eléggé elkötelezettek a GMO-mentesség ügyében, tehát bízhatunk abban, hogy Lengyelország talán egy viszonylag szigorú GMO-szabályozás irányába fogja elmozdítani az európai döntéshozatalt.

Győrffy Balázs kérdése, hogy az érdekünk az lenne, hogy kelet felé is a szomszédaink részévé váljanak egy ilyen együttműködésnek, ebben tökéletesen egyetértünk. Jelen pillanatban egy ilyen felkérésünk, egy ilyen kezdeményezés van, amelyhez lehet csatlakozni. Én azt gondolom, hogy ezzel a lehetőséggel élni kell, és ezt követően Magyarországnak aktív szerepet kell játszania abban, hogy ezt az együttműködést kiterjessze más szomszédaink felé. Itt kiemelném Románia szerepét, Romániában elég jelentős a genetikailag módosított élelmiszernövények termesztése. Együttműködve a román kormánnyal, azt gondolom, hogy a magyar kormányzatnak meg kell tennie mindent, hogy kelet felől a GMO-szennyezés minél kevésbé tudja elérni Magyarországot és Romániát, próbáljuk meg bevonni ebbe a küzdelembe.

És végül Hanó Miklós felvetése, takarmány, fehérjekiváltás. Fontos dolognak tartom, ugyanakkor azt gondolom, hogy az élelmiszerekben fehérjekiváltásra alkalmazott, genetikailag módosított szójatermékeknek a megjelenése egy viszonylag könnyen visszafordítható folyamat. Tehát, hogyha sikerül előrelépünk oda, hogy ne csak a termesztésbe vonásban, hanem a termékekben, vetőmagvak területén is sikerüljön szigorítani a szabályozást, esetleg a tilalmat fenntartani, akkor gyakorlatilag egy szabályozható lépéssel kizoríthatók ezek a termékek Magyarországról. Ha Magyarország egyszer termesztésbe vonásra kerülnek a genetikailag módosított élelmiszernövények, ezeket Magyarországon nagyon nehéz lesz még akkor is kizorítani, hogyha a későbbiekben egy termesztési tilalom hosszú távon fennmarad. Ami egyszer megjelent termesztésben, az vélhetően tartósan jelen marad az országban. Tehát azt gondolom, hogy ebből a szempontból, az elővigyázatosság elve alapján talán egy fokkal fontosabb, hogy a termesztésbe vonást akadályozzuk meg, és utána koncentráljunk arra, hogy hogyan lehet a forgalomban lévő GMO-termékek

kiszorítására is minden lépést megtenni. Még egyszer összegezve, azt gondolom, hogy mindezekre a kérdésekre természetesen a határozati javaslat önmagában nem ad választ, de mindenképpen erősíti Magyarország lehetőségeit a GMO-termesztés tilalmának a fenntartásában.

Még ez dolog: a kormány képviselői által felvetettekre reagálva, egyeztetünk folyamatosan a minisztériummal, a javaslat, amit majd a Mezőgazdasági bizottság elnökségével egyeztetni kívánunk, hogy a kormányzat által véglegesítendő módosítási javaslatokat akár a Mezőgazdasági bizottság is bizottsági módosító indítványként benyújthat ehhez a határozati javaslatához, és akkor ennek megfelelően kerül végül elfogadásra a határozati javaslat, hogyha ezzel majd a Mezőgazdasági bizottság egyetért. Tekintve, hogy az elkövetkező másfél hónapban a plenáris ülés úgyszemint napirendjére ezt a határozati javaslatot, én azt gondolom, hogy van még idő és tér a megfelelő egyeztetések lefolytatására. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szeretném megkérdezni, hogy a minisztérium részéről kívánják-e kiegészíteni.

DR. KIS NORBERT (Vidékfejlesztési Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Valóban, magához az országgyűlési határozathoz többet nem tennék hozzá, amik itt elhangzottak, azokat csak annyiban egészíteném ki, hogy jelenleg valóban az a helyzet, hogy csak védzáraddal lehet megtiltani az ilyen GMO-termékek kereskedelmét. Ehhez különböző tudományos eredmények felmutatása, tehát tudományosan bizonyított indokok kellene. És ugye hát meglehetősen nehézkes és időigényes. Viszont, ahogy említésre is került, az Európai Unióban most ezzel kapcsolatban van egy szemlélet, illetőleg jogszabályváltás folyamatban. Ennek kapcsán az általunk is remélt cél az, hogy a tagállamok egyedileg meg tudják tiltani ezeket a GMO-termékeket. Ez valóban nagy könnyebbséget jelentene. Ennek a tényleges tartalmáról még jelenleg is az EU-ban folynak a viták. A magyar álláspont az, ahogy már említettük a GMO-mentesség fenntartása mellett van, a tárgyalásoknál is ezeket próbáljuk érvényesíteni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szeretném megkérdezni a bizottság tagjait, hogy van-e még esetleg kérdés vagy vélemény. Sáringer-Kenyeres Tamás, parancsolj!

SÁRINGER-KENYERES TAMÁS (KDNP): Köszönöm a szót. Én csak annyit szeretnék kérdezni, hogy azt értem, hogy Horvátországgal közösen rendben is van, és abszolút pártját fogom a GMO-mentességnek. Egy olyan lobbiról van itt szó körülbelül, mint a gyógyszerészeti lobbis, vagy éppen a növényvédőszer-lobbi. Vagy azt mondjuk, hogy Magyarország GMO-mentes lesz, ezt a közösség, Magyarország lakói felé is meg kell indokolni. És egy nagyon erős marketingkampányba kellett volna már régen kezdeni, hogy értékeljék tulajdonképpen, hogy milyen problémával állunk szemben, pontosabban milyen problémát nem ismerünk, ami miatt ezt a tiltást bevezetjük Magyarországon. Tehát az, hogy valamit megtiltunk, ami ráadásul drágábbá teszi a termelést, mint a GMO-s vetőmagokkal bizonyos mértékig. Gondolom a kukoricabogár, stb. kapcsán. ezt valahol el kell fogadtatni a közönséggel. Mert ez a termék többé fog kerülni, a mentestermék, mint a GMO-s termék. Tehát valahol ki kéne menni Magyarországon is az emberek közé, és elmondani, hogy maguk is úgy vásároljanak, hogy figyeljék azokat a jelzéseket, amik majd bejönnek GMO-mentes és nem mentes termékek vonatkozásában. Köszönöm a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Több hozzászólást nem látok a napirendi ponttal kapcsolatosan. A napirendi pontot lezárom, és szavazunk az általános vitára való

alkalmasságról. Nyilván a módosításokat később, a parlamenti vita során is megtehetik a képviselő egyéni indítványként, illetve az is egyértelmű, hogy ezzel a határozati javaslattal nem oldottuk meg a problémát, hanem a figyelmet jobban felhívtuk, hogy sok további lépésre van még szükség arra vonatkozóan, hogy ez megnyugtatóan rendeződjön.

Határozathozatal

Tehát szavazás következik. Aki egyetért azzal, hogy ez általános vitára alkalmas legyen, az kérem, igennel szavazzon. Köszönöm szépen. Egyhangúlag a bizottság ezt elfogadta. A többségi vélemény elmondását, ha megengedi a bizottság, elvállalnám. Aki ezt támogatja, kérem, igennel szavazzon. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Lezártuk a második napirendi pontot. Közben megérkezett az elnök úr, átadom neki az ülés vezetését.

(Az elnöklést Font Sándor veszi át.)

FONT SÁNDOR (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban: ELNÖK: Köszönöm szépen. Köszöntöm a bizottság tagjait és az érdeklődő vendégeket.

Az állattenyésztésben, különösen a sertés és baromfi ágazatban a gabonaárak miatt kialakult válsághelyzet áttekintése

A harmadik napirendi pont az állattenyésztésben, különösen a sertés és baromfi ágazatban a gabonaárak miatt kialakult válsághelyzet áttekintése. Előadóként a Vidékfejlesztési Minisztériumot kértük fel, Feldman Zsolt helyettes államtitkár urat köszöntjük. Meg is adom neki a szót. Köztudott, hogy az e területen érintettek többször fordultak a bizottsághoz, hogy tűzzük napirendre, a kialakult helyzet miatt legyen lehetőségük tájékoztatást adni a minisztérium részéről. Több érdekképviseleti szervezet ezt jelezte felénk, ennek az indíttatására tűztem ezt napirendre. Feldman Zsoltnak most adnám meg a szót.

Dr. Feldman Zsolt szóbeli előterjesztése

DR. FELDMAN ZSOLT helyettes államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönöm a szót.

Nem könnyű téma az, amelyről beszélni fogunk, igyekszem a mostani tudásunk szerinti helyzetképet felvázolni önöknek, és egy tájékoztatást adni a helyzeten túl arról, hogy hol tartunk sertés- és baromfiágazat tekintetében az elmúlt időszak fejleményei alapján.

Ha túllépek a különböző ágazatok történelmileg determinált strukturális problémáin és közvetlenül bekapcsolódom abba a gabona-áremelkedésbe, amelyet az elmúlt időszakban láthattunk, akkor tulajdonképpen azt tudjuk, hogy az a mindenki által ismert számos ok, amely világ- és Európa szerte felfelé hajtotta a különböző gabonafélék árait, ez óhatatlanul begyűrűzött mind Európa, mind Magyarország abrakfogyasztó ágazatainak életébe.

Az, hogy nemcsak Magyarországon, hanem Európában vagy a világon, ezt jelzi, hogy, ahogy az itt ülők többsége jól tudja, mind az Európai Unió, mind pedig a világ legfejlettebb gazdaságait tömörítő G20 különböző eszközöket keres, vagy lehetőség szerint foganatosított a mezőgazdasági terményárak hektikus ingadozásai miatt a mezőgazdasági termelésben, különösen az állattenyésztésben bekövetkezett fejleményekre tekintettel.

Túlmutatóan a világszintű vagy európai piaci tendenciákon túl azt tudjuk mondani, hogyha a hazai takarmányképet szeretnénk magunk számára felvázolni, akkor, ha a kukoricánál kezdem, 2010-ben mintegy 1,1 millió hektáron egy 7,2 millió tonnást termést láthattunk. Úgy számoltunk, amikor takarmánymérleget számolunk, hogy különböző átmenő készletekkel és normál, megszokott importmennyiséggel ez egy 8 millió tonnás árualapot jelentett Magyarország számára. Ebből, ha nagyságrendeket nézünk, 4 millió tonna az, amely a hazai felhasználási szükségletet jelenti, tehát, ha kicsit bontani akarjuk, akkor ebből mintegy

2,85 millió tonna az, amely takarmány célú felhasználás, mintegy egymillió tonna az, amely ipari felhasználás és egyéb más célokra mintegy félmillió tonna került, nagyságrendeket tekintve legalábbis, felhasználásra.

Ez azt jelenti, hogy ezen túlmenően is nagyságrendileg 3 millió tonna olyan kukoricatermés maradt 2010-ben, amely potenciálisan exportcélokra hasznosítható.

Részben a már rendelkezésre álló KSH-adatok, részben pedig a különböző piaci információk alapján azt tudjuk mondani, hogy amit látunk, másfélmillió tonna kukorica ebből biztosan el is hagyta az országot. Ennek hagyományos piacaink továbbra is megvannak.

A takarmányok tekintetében egy keresleti piac tekintetében egy keresleti piac volt jellemző az elmúlt időszakban. Ez azt jelenti, hogy nemcsak nálunk, hanem egész Európában ez a keresleti piac jelentős árfelhajtó tényezőt jelentett, részben ennek is volt köszönhető, hogy ha csak az elmúlt hetek árait nézzük, azért takarmánykukorica tekintetében, nagyságrendileg a plafonját mondom, ez a 65 ezer forint/tonnás ár beállt, és láttuk azt, hogy például a fehérjetakarmánynál azért a szója is az első negyedévben 100 ezer forint fölé kúszott tonnánként.

Ha összevetjük azzal, hogy a kukorica átlagára 2009-ben 26500 tonna volt, nagy számokat nézve, összevetjük ezt a mostani 60 ezres árszinttel, akkor látjuk, hogy miről beszélünk, látjuk, hogy miért beszélünk a takarmány helyzet miatt állattenyésztési problémákról. Az árak tekintetében ilyenkor alapvetően, főleg jelen pillanatban a búzánál tudjuk nézni, de figyeljük azt, hogy milyen mozgások, milyen dinamika várható a világpiacon, hiszen ebben a tekintetben alapvetően világpiaci árkitettséggel van Magyarországon. Azt látjuk, hogy a következő időszakban ez a magas árszint valószínűleg fennmarad, és ez azt jelenti, hogy 2011-ben – minden bizonnyal, legalábbis a következő betakarításokig – ezekkel a magas árszintekkel számolhatunk. Különböző ugrások várhatóak ebben, hiszen láttuk azt, hogy nem is olyan régen – szerintem mindannyian nagyon örültünk, amikor - a hírek arról szóltak, hogy hirtelen mind az étkezési, mind a takarmánybúza tekintetében áresések voltak tapasztalhatók a világpiacon, majd ez március 15-e körül volt talán, egyik pillanatról a másikra vissza is ugrott 8 százalékkal, például a tőzsdei árak megemelkedtek. Tehát ilyen értelemben a nem apró, jelentős áringadozások ellenére azt látjuk, hogy ez a magas árszint a következő időszakban stabilizálódni fog, és ezzel nekünk mindenképpen számolni kell.

Vannak természetesen különböző kedvező jelek, hiszen például tudjuk azt, hogy az Egyesült Államokban erős a kukoricavetési kedv, például, amely részben a magas árakkal, részben a megugró etanolkereslettel magyarázható, de mindenesetre látjuk, hogy a világpiacon ezek a mozgások megvannak.

Ha azt nézzük, hogy Magyarországon mi várható, kukoricát áprilisban kezdünk el – normál esetben – vetni, a mi mostani meglátásunk szerint az a korábbi években megszokott 1,2 millió hektár kukorica elvetésre kerül, amely átlagosnak tekinthető Magyarországon, tehát a magas árak egyik oldalon inspirálják a vetésterületek növelését, a másik oldalon a belvizes területek nagysága, tehát az ebből fakadó vetési problémák majd, illetve adott esetben a vetéshez szükséges investíció, tehát vetőmagár és egyéb járulékos költségek mértéke szintén azon tényezők közé tartozik, amely ezt visszavetheti.

Lényeg a lényeg, függetlenül attól, hogy egy viszonylag stabil hazai takarmánytermő kapacitást látunk a következő időszakban, ahogy azt korábban említettem, ezzel a magas takarmányárral mindenképpen a következő időszakban kalkulálnunk kell.

Ez azt jelenti, hogy amikor arról beszélünk, hogy a sertéstartás költségeinél egy 50-65 százalék az összköltségben a takarmány költsége, akkor ezzel a helyzettel, amikor az ágazatról gondolkodunk, mindenképpen számot kell vetni.

A baromfinál ez az arány valamivel alacsonyabb, de szintén számottevő és jelentős.

Ha a sertésnél maradunk, akkor például a korábban említett 26500-as, 2009-es kukorica-átlagár esetében akkor, 2009-ben a 288 forint/kg volt a sertéshízalás átlagos önköltsége, mindenképpen ez a mértékű takarmányár-drágulás jelentősen megnövelte ezt az önköltséget, jóval felülkérte ezt 300 forint fölé. Ez gazdaságtól függően 350-400 között szóródik valahol, ez teljesen gazdaságfüggő.

Ami az árakat illeti, azt látjuk, hogy a sertésfelvásárlási árak 2010. évi reálértéken számolva 2008 óta tulajdonképpen stagnálnak, illetve csökkennek. A magyar piac jellemzője, hogy a felvásárlási árak, ha csak egy hajszállal is, de mindig az európai átlagár-felvásárlási árak felett vannak, amely tény szintén rögzítésre kell hogy kerüljön.

Ami a felvásárlási árakat illeti, mindenki történelmileg ismeri azt az év elején bekövetkező árzuhanást, amelyet az ágazat elszenvedett, hiszen ez azt jelentette, hogy ez év harmadik hetéig egy folyamatos felvásárlási árcsökkenés volt jellemző, majd a magántárolás meghirdetése után az EU-ban a negyedik, Magyarországon a hatodik hét után egy inkább lassú és szerény mértékű emelkedésnek lehettünk a tanúi.

Azt látjuk sertésfronton, hogy ez a lassú áremelkedés a magántárolás meghirdetése óta folyamatos, de ugyanakkor, mint ahogy azt korábban jeleztem, azt a megnövekedett takarmányköltség-szintet, amely jelen pillanatban sújtja az ágazatot, természetesen ez a nagyon lassú emelkedés meg sem közelíti.

Az Európai Bizottság előrejelzése is azt mutatja, hogy nagyjából ez az árszint az, amellyel a következő időszakban is nagyjából számolhatunk, tehát ez a jelenlegi szinten stabilizálódik. Ilyen értelemben ha csak a piaci oldalról nézem, jövedelmi szempontból jelentősebb jövedelmezőségi javulásra európai uniós szinten sem a bizottság és így Magyarország sem számít.

Itt sertés tekintetében mindenképpen meg kell említeni azt, hogy az Európai Unió komoly termelési versenyben van a világ más részeivel, éppen ezért nagyon fontos az, hogy az Európai Unióban, illetve Magyarországon milyen önköltségi áron képesek a termelők az árut előállítani. Ha csak azt nézem, hogy Brazília 30 százalékkal emelte az elmúlt időszakban a termelését, ez mindenképpen intő jel, a versenyképesség fogalmát nem lehet elégszer hangsúlyozni.

Az biztos, hogy az előttem lévő táblázat alapján, ha a hasított meleg súlyt nézünk, az a tizedik héten, tehát 2011 tizedik hetén az én táblázatomban 29 EE minőségi osztályú vágósertés esetében 301 forint 40 filléres kilogrammonkénti ár jelen pillanatban nem fedezi azokat a költségeket, amelyek ennek a sertésnek az előállításához szükségesek.

Ha pedig azt nézzük – ezt csak zárójelben jegyzem meg -, hogy egyébként a sertés végtermék, tehát, ami a kiskereskedelemben megjelenik, ennek a végtermékárnak mindössze 27-30 százaléka az, amely egyébként ez a termelői ár, és láthattuk azt, hogy az elmúlt időszakban az az áralkupozíció, amely akár az élelmiszer-kiskereskedelem és az oda beszállítók között megvan, ebben a pozícióban javulás nem volt tapasztalható.

A baromfiról néhány szót szólva, teljesen más struktúráról beszélünk, mint sertés esetében. A baromfi egy integrált és jelentős részben már feldolgozóipar által integrált ágazat, amely egyébként egy másfélmillió tonnás takarmányszükségletet jelent Magyarország számára évente, és itt az az önköltség-növekedés, amelyet a sertésnél is említettem, amelyet ott egy 55-65 százalék közöttire mondtam, itt egy 36 százalékos önköltség-emelkedést jelentett az elmúlt időszakban. Ennek természetes következménye volt az, hogy e magas takarmányárak miatt jelentős telepítési visszamondások történtek Magyarországon az év első negyedében, amelynek dinamikája az én rendelkezésemre álló információk alapján csökkent, tekintettel arra, hogy talán szervezettségénél fogva a baromfiágazat könnyebben átvészeli ezeket a nehéz időszakokat.

Nem beszélnék most a strukturális problémákról, szerintem utána úgyis egy szakmai vita lesz itt a bizottságban. Néhány dolgot említenék, hogy ezzel a konstansan magas

takarmányárral mit tudott a kormányzat kezdeni. Első körben, amikor az év elején, hadd kezdjem azzal, hogy a takarmányárak mellett, amikor a német dioxinbotrány kitört, akkor a Vidékfejlesztési Minisztérium, pontosabban az országos főállatorvos egy olyan kötelezettséget rendelt el, amely szerint a közvetlenül vagy közvetetten Németországból származó friss és fagyasztott sertéshús, húskészítmény, valamint élősertés-felhasználást és forgalmazást úgy korlátozta, hogy bejelentési és vizsgálati kötelezettséget írt elő egy akkori rendelkezés szerint február 28-ig terjedő időintervallumban.

Ez mindenképpen alapvetően a hazai fogyasztók, de nem utolsó sorban természetesen a hazai termelők érdekeit is szolgálta, majd az Európai Bizottsággal folytatott szakmai vita után tulajdonképpen február 9-én, tekintettel arra, hogy meggyőző németországi ellenőrzési és biztonsági intézkedésekről kaptunk információt, ezeket az intézkedéseket feloldottuk.

Mielőtt rátérnék a magyar intézkedésekre, mindenképpen szeretnék kitérni az EU-s szintű lehetőségekre. A sertéságazat európai szinten egy lazán szabályozott ágazat, amely azt jelenti, hogy igazából a közös agrárpolitika jelenlegi rendszere direkt támogatási lehetőségeket nem tesz lehetővé se a baromfi-, se a sertéságazat számára, piacsabályozási mechanizmusok érvényesülnek. Ennek a rendszernek az újragondolására felállt egy sertéságazattal foglalkozó kibővített tanácsadói csoport, amelynek, tulajdonképpen analógiájára a korábban, a tejuválság kapcsán felállt magas szintű szakértői csoport munkájának, valamiféle EU-s szintű ágazati megoldásokat javasoló szakértői csoportként kell - a mi elképzeléseink szerint - működnie. Ennek kapcsán folyamatos párbeszéd zajlik az Európai Unió, a tagállamok és így Magyarország között is. Az Európai Unió alapvetően két intézkedéssel tudja a jelenlegi piaci intézkedések között a sertéságazatot, az itteni piaci helyzetet befolyásolni, ebből az egyik az úgynevezett magántárolás intézménye volt, amelynek keretében több mint 142 ezer tonna sertéshús magántárolására került sor. Elmondható, hogy legnagyobb mennyiségben, több mint 40 ezer tonna mennyiségben Németországban kerültek ezek a készletek lekötésre, de Spanyolország, Dánia, Hollandia és Olaszország szintén tízezer tonna fölötti készletek tekintetében igényelt ilyen támogatást. Azt látjuk, hogy Magyarországon 2555 tonna sertéshússra igényeltek magántárolási támogatást. Úgy számoljuk, hogy ezek a készletek 2011 nyarán kerülhetnek a piacra, remélhetőleg egy olyan keresleti piacra, amely magasabb értékesítési szintet jelenthet. Elmondható, hogy az új tagállamok közül Lengyelország után Magyarországon ez az említett 2555 tonna a második legnagyobb mennyiség, amelyre támogatást igényeltek. A magántároláson kívül az export-visszatérítések kérdése az, amely alapvetően befolyásolhatja EU-s szinten a sertéspiacot.

A bizottság jelenlegi álláspontja az, hogy ezeket az export-visszatérítéseket közép távon 2013-ig le kell építeni, magyar álláspont szerint ezekre a visszatérítésekre szükség van. Itt, én úgy gondolom, hogy a vita még nem dőlt el és nem lezárt, éppen ezért várjuk majd az ezzel kapcsolatos bizottsági kimenetet.

Azt fontosnak tartom elmondani, hogy a bizottság részéről ezzel a sertéságazattal foglalkozó kibővített tanácsadói munkacsoport keretében megfogalmazásra került, hogy hogyan látja az Európai Unió bizottsága a sertéságazat jövőjét szolgáló intézkedéseknél a prioritásokat. Ők az egyensúly biztosítása érdekében a termelői szerveződések ösztönzését, a termelők alkuerejének erősítését, a szövetkezetek előtérbe helyezését, valamint egy jövedelembiztosítási rendszer kidolgozását tartották a legfontosabb feladatnak. Tehát ez az, amire EU-s szinten számíthatunk.

A másik oldalon pedig azt azért el kell mondani, hogy a bizottság újrakezdte azokat a tárgyalásokat, amelyek a dél-amerikai országokkal való kereskedelmi kapcsolatokat érinti, és az előbb említett brazil példa okán éppen ezért a sertéságazatot is.

A fentieken túl, ha átkanyarodok a magyar kormányzat által megtett intézkedésekre, akkor vissza kell utalnom – nem szívesen, de vissza kell utalnom – arra a korlátozott tagállami lehetőségeket biztosító közös agrárpolitika rendszerére, amelyről korábban

beszéltem. Ennek ellenére úgy gondolom, hogy jó néhány olyan intézkedést meg tudunk, meg tudunk lépni, amely érdemben segíthet az ágazat helyzetén. Először is a 2011. évi költségvetési tervezés során még tulajdonképpen az érdemi takarmányválság kibontakozása előtt, tehát ettől talán kicsit függetlenül a különböző állattenyésztési támogatások szintjét összességében 47 milliárd forintot állítottuk be. Az a kormányzati stabilizációs csomag, amely a Vidékfejlesztési Minisztériumot is érintette, ez érdemben nem érinti ezeket a finanszírozási forrásokat, a sertés- és baromfiágazatot pedig egyáltalán nem.

Azokat a 2010. év második felében kényszerű módon leállított támogatási jogcímeket, amelyek például az állati hulla elszállítását, egyes állatbetegségek megelőzését szolgálják, ezeket a 2011. évi költségvetési tervezéskor úgy állítottuk be, hogy terveink szerint visszamenőlegesen 2010-re is, a szükséges forrásokat biztosítsa. Ez azt jelenti, hogy például az állathulla-elszállítás és -ártalmatlanítás költségeinél, ahol 2010 szeptemberében voltunk kénytelenek kényszerű módon betervezett költségvetési források hiányában a jogcím kifizetését felfüggeszteni – ide 2,5 milliárd forintot terveztünk be 2011-re, a rendelet hamarosan megjelenik.

Az állatbetegségek megelőzésével és leküzdésével kapcsolatos támogatásoknál, ahol szintén szeptemberben kellett felfüggeszteni a kifizetéseket, 7 milliárd 35 millió forintot terveztünk be erre a jogcímre, amely, ha bontást nézünk, akkor ebből 1,35 milliárd forint a baromfiágazatra, míg a maradék 5 milliárd 685 millió forint egyéb állatfajokra fordítható majd. Itt a 148/2007-es rendelet módosítása április előtt meg fog jelenni, tehát kihirdetésre kerül és elindulhat mind a tavalyi, mind pedig az ez évi jogos támogatásoknak a kifizetése.

A támogatásokról mindig el szoktam mondani, és itt is fontosnak tartom elmondani, hogy strukturális problémákat nem old meg. Ezek a nemzeti támogatások, amelyek notifikálásra kerültek a sertés- és baromfiágazatban, amelyek, ahogy itt ismertettem is, különböző állatjóléti, állategészségügyi intézkedésekhez kapcsolhatóak, ezeket engedte az Európai Bizottság, ezek alapvetően nem jelentik a megoldást az egyes ágazatok strukturális problémáira. Jogos, olyan kiadások finanszírozását szolgálják, amelyek különböző európai uniós szabályok miatt többletköltséget jelentenek az állattartóknak. Ezek a támogatások e tevékenységek finanszírozását jelenthetik, adott esetben átlendíthetik az adott vállalkozást azon a finanszírozási holtpontra, vagy azon a ponton, amely a likviditásának a megőrzését szolgálja, de alapvetően nem jelentik, nem jelenthetik az egyes ágazatoknak a ... nem lehet erre jövőképet építeni, ezt szeretném mindenképpen hangsúlyozni.

Ezt folytatva a költségvetésben 2011-re állatjóléti támogatások tekintetében azt a plafont állítottuk be, amelyet az Európai Unió engedélyez számunkra, tehát baromfi-állatjólétre 4 milliárd forintot, illetve 6-os sertésre. Itt tudom tájékoztatni a tisztelt bizottságot, hogy a 2010. évi állatjóléti támogatások tekintetében, ami már biztosan kint van, a sertés esetében 3,3 milliárd forint, itt március végéig befejeződik az állatjóléti támogatás kifizetése, illetve terveink szerint áprilisban fejeződik be a baromfi-állatjólét kifizetése, ekkor tudja az MVH ezt a feladatot abszolválni.

Felmerült számos szakmai szervezet részéről, hogy a 2011. évi állatjóléti támogatásokat ez évben fizesse ki a kormányzat, tehát ne utólag kerüljön finanszírozásra, hanem ez évben. Itt azt tudom a tisztelt bizottság számára elmondani, hogy jelen pillanatban, ha csak az előbb említett stabilizációs csomagra gondolok, erre nem látunk költségvetési lehetőséget, de az agrárkormányzat, a Vidékfejlesztési Minisztérium nem zárkózik el attól, hogy ha és amennyiben a költségvetési helyzet, a költségvetési mozgástér javulását érzi, ebben az esetben a kormány elé menjen a szükséges források biztosítása érdekében előlegfizetésnél.

A támogatásokon túlmenően mindig beszélni szoktunk, és beszélni kell azokról a potenciális intézkedésekről, amelyek egyfajta védelmet jelenthetnek a hazai termelés számára. Ha itt most az állat-egészségügyi intézkedésekről kívánok néhány szót mondani, akkor sertés

esetében azok a mentesítési programok, amelyek tulajdonképpen egyfajta védettségi szintet jelenthetnek a hazai termelés számára.

Január 1-jével a Vidékfejlesztési Minisztérium elindította a PRRS-mentesítési programot, tehát hogy csak PRRS-mentes állományokból származó állatokat lehessen tenyészteni vagy azokkal hizlalni. Ennek a folyamata elindult, hiszen ez nem egyik napról a másikra lezajló folyamat, éppen ezért fontosnak tartottuk ezt minél hamarabb elindítani, és bízunk benne, hogy minél gyorsabban a szükséges munkafolyamatokat el lehet végezni. Első lépésként a sertésállományok teljes körű felülvizsgálata került megszervezésre és utána ez alapján lehet véglegesíteni a mentesítési programot.

Azt fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy a tavaly bevezetett másodlagos élelmiszevizsgálat a hústermékek esetében fokozottan működik, így az MGSZH a kockázatosnak ítélt szállítmányok száz százalékát ellenőrzi, védve ezzel mind a hazai fogyasztókat, mind pedig a termelőket.

Állategészségügyi és piaci szempontból fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy komoly tárgyalásokat folytattunk orosz partnereinkkel annak érdekében, hogy az orosz piacra történő exportok tekintetében a szükséges cégauditok minél gyorsabban lebonyolításra kerüljenek, többször, több körben tárgyaltunk már orosz partnereinkkel ezzel kapcsolatban. Aki ismeri kicsit az orosz piac sajátosságait, tudja, hogy ezeknek a hatósági auditoknak milyen jelentősége van az ottani beszállítás tekintetében.

A megtett intézkedéseknél fontosnak tartom azt hangsúlyozni, hogy úgy látjuk, hogy az a korábban, több szakmai szervezet által felvetett megoldási javaslat, amely egyfajta állami takarmányfelvásárlásra vonatkozó javaslatot tett, valamiféle korábbi analógiák alapján, ebben az időszakban, ezt ebben az időszakban a Vidékfejlesztési Minisztérium nem tudta felvállalni és támogatni, alapvetően egy hiánypszichózissal küszködő piacon egy biztos felvásárló, azaz az állam megjelenésünk szerint olyan árfelhajtó tényezőt jelentett volna, amelynek az egyébként takarmányt vásárló állattartó gazdálkodók számára hátrányos következményei miatt nem tudtuk, nem akartuk felvállalni. Amit mi ebben a tekintetben finanszírozási szempontból meg tudtunk, meg tudunk lépni, az egy olyan Magyar Fejlesztési Bankon keresztül történő forgóeszközhitel program indítása, amelyről jelen pillanatban is tárgyalnak az MFB-vel a kollégáim, amely összességében egy 15 milliárdos hitelprogramot jelent, amelyből tízmilliárdot szakítunk le vagy választunk le az állattenyésztő ágazatok számára. Ennek csak néhány alapparaméterét mondanám. Ez egy egymillió és ötvenmillió forint közötti hitelösszeg termelői tekintetben, maximum hároméves futamidő, amely egyéves türelmi idővel rendelkezne, egy Agrárvállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezességével működő program, és amely talán a leglényegesebb, a kamatfeltételekről azt lehet elmondani, hogy három havi EUROIBOR alapú a hitel, és összességében nagyságrendileg mondom, egy 6,5 százalékos kamatot jelent ennél a hitelnél. Tehát azt gondolom, hogy ez az MFB-s forgóeszköz-hitelcsomag a mai piaci, hitelpiaci és gazdasági piaci viszonyok között egy meglehetősen kedvező áron hozzáférhető hitel lesz, amely érdemben segíthet a hitelképes vállalkozások számára.

Ezen kívül hamarosan a bankoknál van az az agrár Széchenyi folyószámlahitel, amely 500 ezer és 25 millió forint közötti hitelösszeg erejéig egy szabad felhasználású, hároméves futamidejű két százalékos kamattámogatással bíró, és szintén AFKA-kezeségvállalással megtámogatott folyószámla-konstrukció, amelyet mindenképpen az állattenyésztő ágazatoknak is érdemes figyelemmel kísérni.

A megtett vagy folyamatban lévő intézkedések közül kiemelném azt a törekvést, amely a magyar kormányzat részéről arra irányul, hogy a hazai fogyasztók hiteles tájékoztatása érdekében megpróbáljuk azt a magyar termék-, magyar élelmiszerfogalmat definiálni, amellyel kapcsolatban számos visszásságot láthattunk az elmúlt időszakban. Talán inkább úgy fogalmaznám meg, hogy egy eléggé zavaros helyzet alakult ki abban a

tekintetben, hogy mely termékek esetében próbálták meg annak előállítói, forgalmazói valamiféleképpen a fogyasztók felé magasabb hozzáadott értékkel bíró terméknek feltüntetni azt a magyarnak nevezett élelmiszert, amely talán nem feltétlen volt abban a formában az. Én mindenképpen ennek a fontosságát szeretném hangsúlyozni.

Szintén idekapcsolódó kérdés, elnézést, talán nem feltétlen logikai sorrendben mondtam néhány dolgot itt a vége felé, az, hogy takarmányozási szempontból a magyar baromfi vagy abrakfogyasztó ágazatok számára nagy versenyhátrányt jelent, hogy mi tulajdonképpen azt a drága gabonát etetjük meg az állatainkkal, amely folyamat néhány nyugat-európai versenytársunknál nem egészen így történik. Mindenképpen fontosnak tartom annak a tényét megemlíteni, hogy azt, hogy a hízóállatokat húsliszttel etetni jelen pillanatban az Európai Unióban tilos, ezzel kapcsolatban egyrészt az Európai Bizottság egy TSE-re vonatkozó ütemtervben megfogalmazta azt, hogy a nem kérődző állatokból származó feldolgozott állati fehérjék valamiféle szabadabb felhasználása lehetővé váljon, az újrahasonosítási tilalom megszűnjön. Ezzel kapcsolatban Lengyelország konkrét kérelmet nyújtott be a tanács részére, amelyet Magyarország is támogat. Tehát ilyen értelemben egyfajta keresztetetés Magyarország számára is támogatandó. Az, hogy ez mennyi idő alatt megy át Brüsszel fogaskerekein, ez egy nehéz kérdés, mi abban vagyunk érdekeltek, hogy ebben minél gyorsabb előrelépés történjen. Ezt, azt hiszem, hogy részben a hazai fehérjetakarmány szűk keresztmetszetére, illetve a maga gabonaárakra való tekintettel talán nem kell bővebben indokolni. Eben a kérdésben a legjobb tudomásom szerint egy szakértői munkacsoport állt fel az Európai Unióban.

Szintén a takarmánynál csak megemlítem, hogy takarmánybehozatal tekintetében az én legjobb tudomásom szerint egy 0,1 százalékos mértékig GMO-szennyezett takarmányok tekintetében egy nagyon jelképes, részleges könnyítés történt, amely nem feltétlen fogja a takarmánypiaci viszonyokat átalakítani.

Szintén intézkedés: korábban sokszor felmerült a húsok fagyasztott tárolási idejének kérdése, hiszen számos piaci szereplő, szakmai szervezet vetette fel azt, hogy hogyan is van az, hogy a különböző fagyasztott húsalapú anyagok felhasználása tekintetében eltérő gyakorlat alakult ki a különböző államok között. Itt azt tudom elmondani, hogy a VM egy olyan tervezetet küldött ki az Európai Bizottságnak notifikációra, amely fagyasztott húsalapanyagok felhasználásának három hónapra való korlátozását tartalmazza. Hangsúlyozom, hogy ez egy notifikációköteles téma, éppen ezért a bizottság álláspontjától függ majd ennek a végkimenetele.

Ezek azok a legfontosabb EU-s és magyar intézkedések, amelyeket jelen pillanatban láttunk, tettünk, csináltunk. A magyar kormányzat részéről számos olyan részfronton igyekeztünk megoldási javaslatokkal élni, amelyek piacvédelmi támogatási, állategészségügyi oldalról próbálják, próbálnak mankót nyújtani a sertés- és baromfiágazat számára. Természetes, hogy ezek a mankók alapvetően azokat a korábban ismertetett, nagyon súlyos önköltség-emelkedés miatt bekövetkezett krízishelyzeteket részben tudják csak kompenzálni, ezt szerintem az itt ülők szakmailag mind meg tudják ítélni.

Fontosnak tartom egy korábbi félmondatomat megismételni, amely arra hívja fel a figyelmet, hogyha az abrakfogyasztó ágazatainkat nézzük, más a sertés és más a baromfi. Sertés tekintetében az én személyes szakmai megítélésem szerint sajnos nem sikerült azokat a strukturális változásokat a szakmának, az ágazatnak meglépni az elmúlt – nagy szavakkal – húsz évben, amelyek az európai piacon való versenyképes termelés tekintetében minden szükséges lépést tartalmaztak volna. Erről nagyon szívesen beszélek is többet erre vonatkozó igény esetén. Én azt mondom utolsó mondatként ennél a témánál, hogy az eddigieken túlmenően a Vidékfejlesztési Minisztérium egy sertéságazatot érintő intézkedési terven dolgozik, amely megpróbálja azokat az eddig általam nem említett, de potenciálisan alkalmazható EU-kompatibilis eszközöket számba venni, amelyek segítséget nyújthatnak az

ágazat számára. Én bízom benne, hogy olyan – ha úgy tetszik – ötletekkel és javaslatokkal tudunk a kormány elé majd menni ebben a kérdésben, amely azt, a jelen pillanatban látható súlyos, mind hízó-, mind kocaszámcsökkenést vagy megfordítani, de legalább megállítani tudja.

Elnézést a hosszú tájékoztatóért, igyekeztem minél több aspektusra kitérni. Állok minden további kérdés esetén rendelkezésre. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Még mielőtt a bizottság tagjainak adnék szót, mit említetem, több képviseleti szerv kezdeményezte ezt a mai napirendi pontot. Én a jelen lévő több képviseleti szerv nevében Sákán Antalt kérném meg, hogy röviden ismertesse az ő álláspontjukat, hogy mi indokolta ennek a napirendi pontnak a kezdeményezését.

SÁKÁN ANTAL elnök (Magyar Sertésenyésztők Szövetsége): Mindenekelőtt köszönöm szépen a szót és köszönjük a lehetőséget, hogy az állattartók és elsősorban a sertésstartók nevében a bizottság tud vagy kíván foglalkozni ezzel a problémátömeggel, ami mögöttünk és előttünk van.

Hogy miért kértük, arra szerintem helyettes államtitkár úr beszámolója kellő magyarázatot ad. A probléma elkezdődött már régen, és a problémák megoldására javaslatok születtek már korábban és sajnos a minisztérium különböző okok miatt még mindig csak rendeletmeghirdetésről beszél, gyakorlatilag egy éve lesz májusban, hogy a hulla- és az állategészségügyi támogatások fel vannak függesztve. Most kaptuk meg a múlt évi első, második negyedéves állatjólétjeinket, illetve talán most a harmadik negyedévet.

Számomra a legfájóbb az, hogy bármilyen szakmai javaslatot tettünk, a minisztérium kicsit Pató Pál urasan uralta ezt a helyzetet, és ennek következtében rengeteg családi gazda becsukta a boltot, nagyon sok állattartó felhagyott az állattenyésztéssel, mert nem volt deklarálva kellő időben és kellő erővel, hogy segítünk ezen az ágazaton.

A takarmányhelyzetre vonatkozóan egy rövid megjegyzésem lenne. Az a minisztériumi álláspont, miszerint egy állami tartalékgazdálkodás megemeli az árakat, ez abszolút alaptalan. Üresek a TIG raktárai, üresek a 300 ezer tonnás kapacitású Concordia raktárai. Mind a két cég állami cég, mind a két cég rendelkezik forrással, rendelkezhet forgóeszközzel. 2008-ban ugyanilyen válsághelyzet volt, akkor nem ilyen magas áron, hanem 5300 forintért sikerült vásároltatni a TIG-gel 100 ezer tonna kukoricát, az árak egy hónapon belül visszamentek 5300-ról 4000 alá. Ennek nagyon egyszerű az oka, a sertésstartók, az állattartók nem egymással licitálva mennek ki a kereskedőkhöz, mert nem kívánnak bevásárolni, és ezzel a gabonával, amit kértünk, évvégéig el is számoltunk volna, egyet kértünk, ennek a kamatával, a minimális 500 millió, egymilliárd kamatával tisztességesen számoljunk el egymással.

Mi a magunk részéről ezt jelezni szeretnénk volna, és elnézést kérek mindenkitől, azt mondom, hogy ez után a beszámoló után teljesen érthető, hogy március 30-án miért lesz demonstráció a Kossuth téren. Köszönöm.

ELNÖK: Igen, köszönöm szépen. Most érkezünk el oda, hogy a bizottság tagjai is hozzászólhatnak. Hanó Miklós jelezte elsőként a szándékát.

HANÓ MIKLÓS (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Azt szeretném elmondani, hogy míg az ország az elmúlt évtizedekben a cukoripart hagyta felemelt kézzel tönkremenni, itt legalább a baromfi- és sertéságazatban próbálunk küzdeni azért, hogy ez az ágazat megmaradjon. Az államtitkár úr felvázolt egy dolgot, hogy mik a problémák itt az önköltségnél. Én azt mondom, hogy az önköltségnél azért két végpont van. Az egyik a takarmány beszerzése, a másik az átvételi ár. Ha jó az átvételi ár, akkor ezt valahol

kompenzálhatja, mert volt itt, ebben az országban 450 forintos sertésár is valamikor. Úgy gondolom, hogy egy nagyon nagy szakmai hiba történt az elmúlt húsz év alatt, az összes élelmiszeripari ágazatban legnagyobb probléma az, hogy nem a termelők a tulajdonosok. Most ugye magyar kézben van egy nagy feldolgozó, de az a legnagyobb importőr a sertéshúsból. Addig, amíg a dán parasztnak van vágóhídja, ötezer főnek van egy nyolcmillió vágóhídja, az biztos, hogy addig nem hoz máshonnan sertést, míg az övé el nem fogy. Tehát itt strukturális problémák is vannak, és ami most folyik, az egy pótcselekvés. Mindenféleképpen szükség van rá, én nem mondom, hogy nem, meg nagyon fontos az ágazatot megmenteni, mert ha valakit, engem nagyon bánt, hogy 11 millió sertésből most eljutottunk kettő-háromig, nem tudni pontosan, hogy meddig. Alapvetően azért is gond ez, mert valahol a baromfiágazat és a sertéságazat az, ami egy egyensúlyt tartott fenn az agráriumban, hiszen most nemcsak a sertéstartókat, meg a baromfisokat nézzük, hanem nézzük a növénytermesztőket. Az elmúlt 5-6 év alatt a növénytermesztésben alig volt haszon, mert olyan alacsony árúak voltak a takarmányárak. Nem azt mondom, hogy ezt most egyik a másik rovására menjen, de nagyon alacsonyak voltak a gabonaátvételi árak. Amikor aszály volt, meglódult, de egyébként nem. Most hogy ez így felment, tudjuk, hogy mi történt a világban. És egyébként az elkövetkező húsz évre az a jóslat, hogy az élelmiszerek igen fel fognak értékelődni, tehát fontos lenne a baromfi- és a sertéságazatot is megmenteni. Tehát ezt az irányt mondom, hogy nagyon fontos ez is, és hogyha itt egy jó egyensúly van, akkor nem egy ilyen szinuszgörbés növénytermesztési sikerek vannak, hanem kiegyenlítődne egy normális ár. Ehhez valóban a honi piacvédelem nagyon fontos, amiben a kormány egyébként már tett intézkedéseket, hogy olyan dolgok ne jöjjenek be.

Mert azért a baromfiágazatban az elmúlt 6-8 évben nagyon sok olyan dioxinos csirkehús, meg egyéb cucc érkezett be, ami rontotta a piaci lehetőséget. Bejött állati takarmányként és valami úton-módon átcímkezve kikerült humánfogyasztásra. Ezt azért tudom állítani, mert Békéscsabán, a piacon fogtak meg ilyen kamiont, aminek az a lényege, hogy harmadáron adták ezt a csirkecombot, ami belga vagy holland volt, ami dioxint tartalmazott, mert megsemmisítés helyett átcímkezték. Tehát azért itt vannak olyan bűnvádi dolgok is, amik jelentősen rontották ezt az ágazatot.

És ugyanez van a sertésnél. Amikor Nyugat-Európában úgy meg lehet termelni egy kiló sertéshúst, hogy szinte a takarmányarat a támogatás révén majdnem ingyen megtermelik, addig nekünk itt fele, meg negyedáras támogatás mellett kell ezt a takarmányt előállítani. Tehát itt elég rossz a versenyhelyzet. Amíg össze nem zár ez az ágazat, és ebben állami segítség kell, addig, míg termelői kézbe nem fog kerülni a feldolgozó, addig itt mindig nehéz lesz ezt a problémát megoldani.

Amit itt az államtitkár úr felvázolt, hogy segítség kell abban, hogy az önköltséget a takarmány oldaláról is valahogy vigyük lejjebb, teljesen egyetértek, de azon is kell gondolkodni hosszabb távon, hogy hogy lehet azt megoldani, hogy ebben a rendszerben a termelők legyenek a tulajdonosok. Ne egy-két pénzember, aki utána hordja be ide az importhúsokat, meg a gyenge minőségű húsokat, egyebeket. Ugye meg lett nézve, hogy ott sincs más szabályozás a fagyasztottra, mint itt, tehát azt mondják, hogy pár hónapig lehet. Nem! Ott is addig lehet fagyasztani, míg a minősége nem romlik, csak három hónap után olcsóbban piacra dobják. Az meg ide bejön, és kerül a sok szemét ide be a termelésbe. Ezért fontos ez a másodlagos élelmiszer-vizsgálat, mert valahol hosszabb távon – nem azt mondom, hogy azonnal – megoldja a problémát, de legalább valahol a piacot próbálja helyrerázní.

Az előző napirendi pontban beszélünk a szójáról. Miért kell nekünk 20 százalékos szóját beletenni abba a jó virslibe? És akkor 300 forintos „áruházlánc-virslit” lehet venni. Amiben szinte nincsen hús, meg olyan termék, ami az egész piaci oldalt segítené. Tehát a belföldi piacunkat is tönkrevágtuk teljesen. *(Moraj.)* Nem jó, amit mondok? *(Gőgös Zoltán: De jó, a kutyám se eszi meg, úgyhogy teljesen igazad van.)* Na, erről van szó. Csak mondom,

hogy ezek mind az ízét is rontják. (*Moraj.*) Hogyha az átvételi árat helyre lehetne hozni, és azt a sok olcsó cuccot kirekeszteni ebből a rendszerből... Mert nincs annyi sertés. Hát megfordult a dolog: az alapanyag-termelésben 70 százalék az import, ami bejön ide az országba az élelmiszer-termelésnél alapanyagként.

Tehát ez a rendszer nagyon rossz, én azt mondom, hogy most amit lehet, próbáljunk segíteni, de hosszabb távra kezdjünk gondolkodni, és szorítsuk ki a szóját, tegyük helyre a feldolgozókat, a tulajdonlásban segítsük a termelőket, ha összeállnak, legyenek tulajdonosok, és akkor biztos, hogy nem lesznek ilyen árak az átvételben. Köszönöm.

ELNÖK: Ficsor Ádámnak adok szót.

FICSOR ÁDÁM (MSZP): Köszönöm szépen. A helyettes államtitkár úrtól egy részletes elemzést hallottunk sok érdekes adattal, sok érdekes ténnyel, viszont meglehetősen keveset arról, hogy mi is az, amit tenni kellene, tenni lehetne. Tehát azt hiszem, hogy sokkal többet lehetne is, de mindenképpen sokkal többet kellene tenni annál, mint ami elhangzott.

Azt mindenesetre megjegyzendőnek tartom minimum, hogy a minisztériumból politikai vezetőt nem küldtek, mert azt hiszem, hogy helyettes államtitkár úr is szakmailag tökéletesen tisztában van vele, hogy mit és hogyan kellene tenni, bár ezek nehéz döntések. Tehát ezekhez a döntésekhez politikai bátorság kell, politikai döntések kellene mögé.

Szedjük akkor össze, hogy mi az, amit tenni kellene, tenni lehetne! Mindenképpen gyors válságkezelésre lenne szükség. Az összes olyan dolog, amire azt mondta helyettes államtitkár úr, hogy egyeztetünk az FMB-vel, a rendeletervezet kiadás alatt van, ezeket mind meg kellett volna csinálni nagyon-nagyon gyorsan, de kell még gyorsabban.

Nagyobb bátorság kellett volna a dioxinügyben, tovább fenn lehetett volna tartani az intézkedéseket. A takarmánypiaccal kapcsolatban elmondta Sákán úr a 2008-as nagyon konkrét, számokkal, árakkal alátámasztott tapasztalatokat, nem értem, hogy azt miért nem lehet meglépni. Támogatások területén sokkal nagyobb mozgástér lenne, a 68. cikk szerinti szerkezetátalakítási programnak már működnie kellene, az ÚMVP-ből az állatjóléti támogatások finanszírozhatóak lennének. És végül, de nem utolsó sorban ugyanebbe a körbe tartozik az áfa kérdése, amit ellenzékben nagyon-nagyon sokszor helyesen javasolt a Fidesz. Itt van a lehetőség érdemi megoldást lenne a feketepiac visszaszorítására.

Természetesen ezek önmagukban nem oldják meg a hosszú távú problémát. Vannak ezek túl szerkezeti ügyek, szerkezeti kérdések. Abban pedig csak arra hívnám fel a figyelmet, hogy az egyik ilyen nagyon fontos szerkezeti kérdés a versenyképesség, amiről a helyettes államtitkár úr is beszélt, hogy ez milyen fontos, és milyen nagy szórások vannak a magyar önköltségben, az pont az, hogy egy nagyon modern technológiával, technológiai fejlesztések utáni állapotban, hogyha tudna termelni az ágazat, akkor az már sokkal előrébb lenne. 2009 vége óta vannak a technológiai fejlesztésre vonatkozó pályázatok elbírálás nélkül. Nem tudom, hogy erre lehet-e bármilyen ésszerű magyarázatot adni.

Természetesen azok, amik elhangzottak javaslatok a hosszú távú szerkezeti alakításra, azok mind-mind ésszerű javaslatok, jó javaslatok, azokat meg kell vitatni, azokat be kell vezetni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Hát vagyunk itt négyen olyan képviselők, akik 1998 óta vagyunk képviselők, nyugodtan mondhatom, hogy abban biztos nincs igaza Ficsor Ádámnak, hogy az előző időszakban, mondjuk az elmúlt 8 évben a legmagasabb szintű politikai képviselő lett volna itt a bizottsági ülésen, amikor egyes témákat tárgyaltunk. (*Göögös Zoltán: Általában itt voltak!*) Államtitkár úr! (*Derültség.*) Igen, a miniszter úr évente egyszer, államtitkár úr talán kétszer. Most ahhoz képest helyettes államtitkári szinten mindig most a bizottság előtt képviselve van a kormány. Ezt a vitát is zárjuk le, javasolom.

Magyar Zoltánnak adok szót.

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Én is az időhúzást látom a legnagyobb problémának. Amikor megláttam a bizottsági ülésre szóló meghívóban ezt a napirendi pontot, akkor nagyon megörültünk, hiszen a Jobbik már nagyon régóta veri a vészharangot ezekben a kérdésekben. Itt a megoldásokra rátérve, azt hallottuk, hogy panelcsodai csapatot állított fel a kormány, ami egyeztet az Európai Unióval, szerintünk erre már nagyon nincs idő, szerintünk ez már régen elkésett dolog, ahogy az Európai Unió mozgását, sebességét ismerjük, ebből éveket nem lesz semmi.

A hazai dolgokról szintén, ami nagyon hasznos lenne, ez a kamattámogatott forgóeszközhitel, erről is még csak tárgyalások vannak a Fejlesztési Bankkal, az agrár Széchenyi-kártya még nem elérhető, a magyar termékeket reklámozó CD-t botrányok közepette Bulgáriában készíteti a kormány, de itt az egyéb ügyekben is, például a gabonaár-kérdésben is közel egy éve tudtuk, hogy ez a helyzet elő fog állni és ilyen árak lesznek vagy legalábbis hasonlóak, és mégsem történt semmiféle előrelépés ebben a kérdésben.

Hogy 2011-re a termelőknek ez a kérdése nem lesz teljesítve, miszerint előre ki legyenek fizetve a támogatások, ezt meg elfogadhatatlannak tartjuk, a kormány részéről ez lenne a minimum, amivel segíthetné a termelőket.

A dioxinbotrány, amiről szintén szó esett, annak a kezelése nemhogy sikeres volt, hanem egyenes botrányos. Megalázó módon visszakozott ebben a kérdésben is a kormány.

A bolti ár pedig - nem új információ ez sem - 30 százaléka csak a termelői árak, és itt is lassan egy éve kormányon van a „forradalmi kormány”, és ebben sem történt sok változás, úgyhogy sokkal radikálisabb és gyorsabb lépéseket szeretnénk. Köszönöm a szót.

ELNÖK: Szabó Rebekának adok szót.

SZABÓ REBEKA (LMP): Köszönöm a szót. Hát azt gondolom igen, hogy hallottunk egy nagyon hosszú és nagyon részletes beszámolót államtitkár-helyettes úrtól, amit természetesen ezúton is köszönünk, de azért muszáj megjegyezni, hogy a rengeteg részletes számadat helyett talán jobb lett volna, ha picit átfogóbban, a problémákat fókuszáltabban tudtuk volna megbeszélni, és valóban a lehetséges megoldási javaslatokról hallhattunk volna többet, mintsem a piaci viszonyok részletes elemzéséről, ami nyilván fontos háttérinformáció, de azt gondolom, hogy egy Mezőgazdasági bizottsági ülésen talán inkább a lehetséges megoldásokról kéne beszélnünk. Nagyon sokszor hallhattuk a beszámolóban a versenyképes termelés kifejezést, amely nyilván - elismerem, hogy - nagyon fontos szempont, pláne rövid távon, de azt, hogy fenntartható termelés, egyszer sem hallottam, és emiatt nagyon szomorú vagyok, mert azt gondolom, hogy egyébként a Vidékfejlesztési Minisztérium más államtitkároktól való kommunikációjában ez azért gyakrabban szokott elhangzani. Tehát azt gondolom, hogy a hosszú távú fenntarthatóságnak mint egy alapelvnek az ilyen problémák kezelésében is meg kéne jelennie. Mire gondolok pontosan?

Arra, hogy nyilvánvalóan amellet, hogy az akut kríziseket kezelni kell, és nem szabad hagyni, hogy a magyar sertéságazat tönkremenjen, már most úgy kell gondolkodnunk a támogatási rendszerekben, vagy például az említett MFB-hitelek tekintetében úgy kéne gondolkodnunk, hogy olyan termelési, állattenyésztési módokat támogassunk, amelyek hosszabb távon fenntarthatóak, gondolok itt a több lábbon álló állattartásra, például amikor ideális esetben egy állattartó saját maga tudja megtermelni a takarmányának legalább egy részét, és így sokkal kevésbé sújtják ezek a világpiacon ingadozások.

Muszáj vagyok megemlíteni, bár lehet, hogy önöknek ez ilyen egészen fantasztikusan hangozhat, de Ángyán József államtitkár úr szokott például beszélni a tájfajta jelentőségéről. Hogyha nem mindenki ezeket a hibrid kukorica-vetőmagokat vetné, hanem lenne valós állami

szándék és támogatás, hogy a régen Magyarországon elterjedt tájfajta kukoricákat termeljék a termelők, amelyek egyébként sokkal ellenállóbbak az időjárási viszontagságokkal szemben, akkor ezek is a takarmányárakra hatással lehetnének. Ezt egyáltalán nem viccből mondom egyébként, kedves Farkas Sándor, hanem teljesen komolyan. (*Moraj.*)

Ez az egyik dolog. A másik, hogy elhangzottak például ezek az MFB-hitelek, amik ugyan egy fontos, rövid távú megoldást jelentenek, de amellett, hogy most pontosan mekkora a kamatláb és a futamidő, én nagyon szeretném, hogyha azt is hallanánk majd, hogy milyen kritériumok léteznek ezekre a hitelekre, és hogy vajon azokat a fenntarthatatlan, több tízezeres, veszélyes hulladékként trágyát termelő sertéstelepeket akarják-e a továbbiakban is támogatni vagy esetleg azokat a kisebb léptékű családi gazdálkodásokat, amelyek olyan sertéshúst állítanak elő – ugye itt el is hangzott Hanó Miklóstól -, amelyek esetleg emberi fogyasztásra is alkalmasak, és nemcsak 300 forintos virslit lehet belőle csinálni.

Elhangzott a helyettes államtitkár úrtól ez a magyar termék, magyar élelmiszer kérdés. Azt gondolom, hogy a minisztériumnak sokkal nagyobb hangsúlyt (*Moraj.*) kéne arra helyezni, hogy a magyar fogyasztókat, megfelelően az agrármarketing meglévő különböző eszközeivel folyamatosan informálja és tájékoztassa arról, hogy mennyire fontos lenne, hogy jó minőségű magyar termékeket fogyasszanak. Mert szerintem ez is elősegítené ennek az ágazatnak a helyzetbe kerülését. Bár természetesen tudom azt, hogy a kispénzű fogyasztóknak, akik a személyi jövedelemadó-csökkentés által még nehezebb helyzetbe kerültek, egy nehéz kérdés lehet, de azt gondolom, hogy hosszú távon mindenképpen ez az az út, amely a fenntartható pályára való állítását szolgálhatja a sertés- és baromfiágazatnak.

Úgyhogy én szeretném, hogyha a rövid távú kríziskezelés mellett már most ezt észben tartva, erre helyeznék a hangsúlyt. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Ódor Ferencnek adok szót.

DR. ÓDOR FERENC (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Köszönjük szépen a beszámolót, fontos volt, hogy kaptunk adatokat. Arról beszélt ön, hogy milyen támogatásokat nyújtanak, és az elmúlt esztendő májusában, amikor leállították ezeket az állatjóléti kifizetéseket, semmi nincs előzmény nélkül, ez egy 2009 október-novemberi döntés volt, mert a költségvetésnek voltak azok a gondjai, amiket aztán húztunk magunk után, és ehhez még jön a hatalmas takarmányár, ami ugye gondként jelenik meg. Azok az állami beavatkozási lehetőségek – úgy látszik, hogy – megálltak, és ez természetes módon meg kell hogy jelenjen a termelésben, mert május utántól nem voltak kifizetések ott, a hullaelszállítás, illetve ártalmatlanítás kérdésében. Ezeket valakinek viselni kellett, hát ezt a termelők viselték. Valamiért ott volt egy olyan gond, ami megállította azokat a kifizetéseket. Nem volt a költségvetésben jó a betervezés.

Az ön által mondott MFB-s hitelekkel talán egy gondunk szokott előfordulni. Nem nekem, hanem azoknak, akik fel akarják venni. A feltételrendszerénél. Tehát nagyon jó, ha kapunk százalékos kamattámogatást, csak az a kérdés, hogy a feltételrendszerénél, hogy felvehessem, vajon nekem mit kell nyújtanom ellentételezésként. Erre szeretnék én rákérdezni, hogy vajon ezek mennyire rugalmasak. A rugalmasságot nem úgy értem, hogy kockáztatjuk az MFB-s kihelyezett pénzeket, de hogy mennyire fog tudni hozzájutni az a gazda, és mennyire fogja tudni valóban segíteni a termelésnél azt a meglévő hiányt. Úgyhogy ez egy fontos dolog, amit ön mondott a PRRS-s dolgokra.

Ez egy fontos kérdés, és szeretném jelezni, hogy itt is a források nagyságrendjében még lehetne talán változtatni. Nem tudom, hogy önöknek mennyire van módjuk, lehetőségük, de hogy ez a felmérés időben és megfelelő módon megtörténhessen, ebben azért a végrehajtásban látunk gondot, elsősorban a szolgáltatnak a működésében, tehát nagyobb pénzt

kapjanak azok, akik elvégzik ezt a munkát. Ez így összességében nagy forrásnak tűnik, de hogyha levetítjük ezt az egyes munkavégzésekre, ott azzal gondot látok.

Én az állatihulla-ártalmatlanítás dolgát szeretném önnek említeni, hogy ez egy fontos kérdés lenne a továbbiakban is, mert sajnos ez az elmúlt időszak pontosan azt mutatta, hogy mire képesek az emberek. Erről, gondolom, mindenkinek vannak képei.

Ezt a támogatást, amit az állam tud adni az MFB-n keresztül, ezeket fontos dolognak tartjuk, és, amit Hanó Miklós képviselőtársam mondott, az érezhető miniszteriális szinten és érezhető a társadalomban is, hogy olyan mértékűen elszakad a termelő és a vágóhíd és utána a fogyasztóhoz való odajutás, hogy ebben mindegy, hogy ki ül tulajdonképpen, valamikor az első lépést elvettük, ugye mint a katonaságnál, nem ballal, hanem jobbal indultunk, akkor biztos, hogy ütemtelen lett a dolog, és emiatt – azt gondolom, hogy – erre érdemes volna jobban odafigyelni.

A takarmányárak. Hát igen, a tavalyi hatalmas árvizek és sok minden árfelhajtó hatása, ebben sok ötlet volt, ez el fog dőlni, és gondolom, az önk lehetőségei megadják. De én most itt elsősorban azt szerettem volna mondani, hogy vannak források, ez egy fontos dolog, és a beszámolója igenis azt mutatta, hogy a minisztérium a kereteivel kívánja segíteni a termelést. Mert hát ha nincs állattartás, akkor komoly problémái vannak a vidéken élésnek. Hogy vidéken még lehessen pénzt keresni az embereknek, és ezt munkával kell, úgyhogy az ebben való segítségüket mindenképpen értékelni kell. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Gógös Zoltánnak adok szót.

GÓGÖS ZOLTÁN (MSZP): Köszönöm szépen a szót. Szabó Rebekának szeretném mondani, hogy amit mondott a fejlesztésekről, kapacitásokról, azért abban vitatkoznunk kell, mert azért az élet azt igazolja, hogy a modernizált technológiáknál mondjuk a 25 forintos kilónkénti gyógyszerköltséget le lehet vinni ötforintos kilónkénti gyógyszerköltségre, a takarmányigényt meg mondjuk 30 százalékra, hogyha nem pazarol. Ami azt jelenti, hogy azokban a húsokban, amire ön azt mondja, hogy azok nem biztos, hogy jók, azokban sokkal kevesebb gyógyszer van, mint a régi, elavult technológiánál, és kevésbé felfújtt állatokról van szó. Szívesen elviszem ilyen helyre, azért megmutatom, hogy a környezetszennyezés, amiről beszél, messze nem igaz. A másik az, hogy mi vagyunk ostobák, hogy nem használjuk ki azt a trágyamennyiséget, hogy abból mondjuk, eladható termék legyen, ami egyébként tovább növelné a bevételét az ágazatnak. Ami Európában egy elterjedt dolog, mindenütt a fejlett világban értékesíthető terméket csinálnak a végén belőle. Hál istennek, nálunk is vannak erre most már kezdeményezések. Tehát önmagában az, hogy mi mekkora méret, ezt nem azt jelenti, hogy az egyik helyen jót, a másikon meg rosszat csinálnak. Ezt csak erre akartam mondani.

Azt be kell látnunk, hogy tavaly év elején, amikor megegyeztünk az ágazat szereplőivel, hogy a 68. cikk okán csoportosítunk át forrásokat a területalapú támogatásból, azért akkor nem azzal számolt az ágazat, hogy utána ezek a források majd a nemzetiből meg el lesznek véve. Tehát itt azért a kormány csak eljátszotta, nyilván nem a minisztérium saját jószántából, én ezt biztosan állíthatom, de azok a források, amik most az európai unióból bekerültek – hozzáteszem, nem a sertésbe, ez azért a korrektséghez hozzátartozik, hanem elsősorban a dohány, meg a szarvasmarha-ágazatba -, azok utána elvételre kerültek a nemzeti kiegészítésből, mondván, hogy onnan majd ez kompenzálásra kerül. Ezt azért meg kellene fontolni, hogy nem ez volt ezzel a cél, meg nem is ebben egyeztünk meg annak idején, mikor a marhafejek megjelentek a minisztérium előtt.

A másik, hogy ami most történt zárolás okán, erről az albizottságban beszélgettünk, ami nem közvetlenül érinti, legalábbis a támogatási sort ugyan érinti 4 százalékkal, lehet, hogy a sertés-baromfit nem, erre kaptunk is választ, de azért nem gondolom, hogy az

intézményi zárolás segíti majd, hogy az állatorvosok, ha még tovább csökken a jövedelmük, marha nagy kedvvel fogják a másodlagos húsvizsgálókat csinálni. Ezekre a dolgokra is figyelni kell, mert időnként ez biztos, hogy kontraproduktív lehet. Én úgy látom, hogy egy kicsit mostoha lett ez a történet, és én továbbra is azt forszírozom, hogyha már pénzt kell elvenni, akkor nem innen kell elvenni, hanem, miután nem nagyon vannak pályázati bírálatok, meg döntések, ezért az uniós alapoknak a nemzeti kiegészítése adhatna mozgásteret a minisztériumnak. Én inkább azt kérem a bizottság tagjaitól is, hogy ezt erősítsük kormányzati viták okán, hogy a minisztériumot segítsük abban, hogy ne az aktív ügyekhez kelljen neki nyúlnia, amikor spórolás van, hanem mondjuk olyan helyekre, amikből nyilvánvalóan látszik, hogy kevesebb forrásigénye van.

Sokszor elhangzott, hogy a kistermelői rendeletet nagy csinnadratta követte. Én minden vasárnap reggel a piacon vásárolok, ugyanaz a termelői kör van, az a 4-5 árus van fél év elteltével is, tehát magyarul nem hozott semmit, sőt miután a hatályát leszűkítették, szerintem rosszabb lett mint volt. Mert egyébként meg nem segítette, hogy tömegével jelenjenek meg - Rebekának mondom szintén - a nem létező áruk a piacokon. Mert ehhez árualap kell eleinte. Jó ötletnek tűnt a szociális bolthálózat, sorban csuk be az összes, ugyanis nem bírja ezt a fajta intenzív versenyt, és a Miklósnak mondanám, hogy van olyan magyar vágóhíd, ami alapvetően termelői tulajdonban van, ezt gondolom, Sákán Antal is meg tudja erősíteni, de iszonyatosan szenved a konkurencia miatt, mert ők tényleg komolyan gondolják, hogy nem hoznak be importot, viszont az importnyomás az akkora, amikor versenyezni kell a nagy áruházak polcain az áruval, hogy szinte lehetetlen tartani azt a dolgot, amit annak idején felvállaltak. Nem beszélve arról, hogy a saját telepeik például nem kaphatnak állatjóléti támogatást, mert nagyvállalatról van szó, nagy vágóhídról van szó, és ezért a létszámuk, meg egyéb okán például ki vannak zárva a 70 ezer sertést előállító telepeik mindenféle támogatásból. Ezek is azok az ügyek, amivel egy kicsit talán ezt az oldalt lehetne segíteni, sokszor elmondtuk, ők is, kormányfői szinten is ismertek ezek az ügyek, hiszen nem olyan régen a miniszterelnök is tett látogatást ebben az üzemben, és valószínű, hogy lehetne tovább vinni ezt a dolgot, de azért azt is látni kell, hogy egy ilyen vágóhídnak a létrehozása, amely mondjuk felveszi a versenyt a nyugati versenytársakkal, az iszonyatosan sokba kerül, tehát ekkora tőketartaléka a termelőknek biztosan nincsen. Ezt határozottan állíthatom, hogy itt nagyon kemény beavatkozással, segítséggel lehetne csak előrébb jutni.

És amit az Ádám elmondott a szerkezetátalakítási támogatásról. A minta adott. Ezt nagyon gyorsan meg lehetne csinálni a sertés okán, és ezt meg kell csinálni, és akkor nem szórakozni kell ezzel, hanem tényleg megcsinálni. A másik, hogy a tárgyévi állatjóléti kifizetéseknek adna forrást, hogyha az EMVA-ba bekerülne az állatjóléti, ami benne van. Gyakorlatilag a 2-es tengely, lehet, hogy környezetvédelmi oldalról ez megint egy nem jó mondatom, de alkalmas arra, hogy mondjuk ilyen krízishelyzetben forrásokat vonjunk be mondjuk ebbe az ágazatba. Ugyanis világosan látni kell: sokszor volt krízishelyzet az elmúlt időszakban is, nagyon-nagyon sokszor, de ilyen mértékű termeléseszköcsökkenésre, ami most kialakulhat, nem hiszem, hogy volt példa. Nyilván volt, mikor elvesztettük az orosz piacokat első körben, utána egy másik, amikor az aszály miatt szintén nagyon drágák lettek a takarmányok, de ekkora volumenű visszaesés nem nagyon volt. És nem biztos, hogy ez pótolható. Mindig egyre több embernek megy el ettől a kedve, és utána már nagyon nehéz visszaállítani.

Tehát szerintem az a bizottság dolga, hogy segítsük már a minisztériumot abban, hogy időnként határozottabban tudja a kormányzati szinten érvényesíteni az akaratát. Nyilván volt kollégám ül velem szemben, nem kritizálom a tevékenységét, mert ugyanezeket megszenvedtük mi is annak idején, csak időnként nekem úgy tűnik, hogy úgy lepattannak ezekben az ügyekben. Erre nagyon jó példa volt a kárenyhítés ügye, amikor elég komoly előterjesztéssel mentek és teljesen jogosan és abból se lett semmi. Tehát ezeket az ügyeket

kellene, azt hiszem, egy kicsit keményebben és határozottabban megpróbálni érvényesíteni. Mert ez nem a minisztérium szintje. A minisztérium saját hatáskörben sok mindent tud segíteni, de igazából ezeket az ügyeket kormányzati beavatkozás nélkül nem lehet megoldani. Tehát ezt világosan látni kell, idő meg nagyon kevés van erre. Én erre bíztatnám csak magunkat, hogy most félre kell tenni minden civakodást, veszekedést, mert nem annak van az ideje.

Én úgy látom, hogy most olyan helyzet alakul sajnos, az időjárás, egyéb okán, hogy akinek ötlete van, az mondja. Én a minisztériumnak is mondom, hogy a termelők sem azért mondják ezeket az ötleteket, hogy az apparátust bosszantsák, hanem azért, hogy ilyenkor nincs más feladat, félre kell tenni mindenféle hosszú távú, meg mit tudom, milyen stratégiai vitákat, mert most itt lehet elmélkedni azon, hogy húsz év múlva mi lesz, itt a holnaputának és a mai napnak a problémáit kell kezelni, és az energiákat ebbe az irányba kell próbálni mozgósítani. És ebben mindenki partner kell legyen, most ennek van itt az ideje, én úgy látom.

ELNÖK: Farkas Sándor!

FARKAS SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Elég sok minden elhangzott itt már ma délelőtt ezekről a kérdésekről, de először is meg szeretném köszönni azt a tájékoztatót, amit - láttam, hogy többünknek egy kicsit hosszúnak tűnt - a helyettes államtitkár úr nyújtott felénk. De ugyanakkor örülök neki, mert nagyon sok olyan adattal, megvilágítással találkoztunk, ami lehet, hogy per pillanat ma délelőtt elkerülte volna a figyelmünket.

Pár dologra szeretném felhívni a figyelmet és semmiképpen sem megoldást fogok javasolni, mert nem egyszerű a helyzet. Már csak azért sem, mert most két dologról biztos, hogy szó volt, ez pedig az, hogy a gabonaárak és az állati termékek felvásárlási ára gyakorlatilag elszakadt egymástól. Ez tény, és azt hiszem, hogy ebben különösebb vita nincs is köztünk, inkább azt kellene megkérdeznünk, hogy miért szakadt el ilyen módon. Miért?! Számomra nagyon egyszerű a helyzet, azért mert a gabonaárak manipuláltak. A mai árakban, akár a nyolcezer forintos búzában vagy hatezer forintos kukoricában nem érdekelt meggyőződésem szerint a mezőgazdaság számos részvevője. Nem érdekelt. Neki sem jó. Gondolok itt egy másik felvetésre, ez pedig az, hogy az állattenyésztés és a növénytermesztés közötti különbség.

Most engedtessek meg nekem azt a gondolatot, hogy ez miért alakult ki. Azért, mert ha tetszik, ha nem, a rendszerváltozás után, kárpótlás ide, kárpótlás oda, szétvált bizonyos mértékben Magyarországon az állattenyésztési ágazat és a növénytermesztési ágazat. Számptalan olyan gazda, gazdaság működik Magyarországon, ahol valamelyik láb nincs meg, hanem a piacról él. Na most, aki piacról él és sertést tart, itt nem magamról beszélek, hanem egy szomszédüzemről, ahol közel húszszer hízósertést bocsátanak ki évente, ő a tözsdéről vásárol. Most meg lehet kérdezni, hogy az az üzem meddig fog élni. Míg az az üzem, amelyik saját termelésű takarmányokra alapoz, igaz, hogy ott sem olyan olcsó pont a költségek bizonyos hatásai miatt, de csaknem hatezer forint, hanem azt mondom, hogy 3300 forint, vagy nem nyolcezer forint a búza, hanem 3750 forint, ha ezt a takarmányba bedolgozza.

Ezt azért mondom, mert itt nagyon félreszaladhatunk, ha csak ilyen nagyon sarkalatosan keressük az okát az ágazat problémáinak. Én úgy látom, hogy ez nagyon komoly probléma. És a másik az, hogy azért mondtam először, hogy nem lehet megoldást találni, nagyon könnyű megoldást, mert ezek a struktúrák egymás nélkül nem élnek, illetve, ha megpróbáljuk összekapcsolni őket, megpróbálunk olyan ágazatokat úgymond támogatni, vagy prioritást nyújtani – gondolok itt az állattenyésztésre, hogy legyen növénytermesztési háttere -

, hát nagyon jól tudjuk, hogy ez nem egyszerű dolog, és nem is rövid távú dolog, tehát ez nem lehet megoldás jelen pillanatban.

Tehát ezt látom az egyik legnagyobb problémának, ami a helyzetet kialakította.

A másik ilyen probléma, és ez megint nem új keletű, hát Sákán úrék 2005 koratavasán, telén, (*Közbeszólások: 2003!*) 2003-tól is, de a csúcs az valahol 2004 végén és 2005 elején volt, hát ott is ugyanez a probléma volt. Nem sok változott. Ugyanez. És most itt a politikára visszatérve, itt visszatekinthetünk akár a korábbi kormány felelősségére, jelentős részben annak az idejére esett. Nem akarom most a mundért védeni, nem is szorul rá a helyettes államtitkár úr, de most elverni a port a Fidesz Magyar Polgári Szövetség koalícióján szűk 9-10 hónap kormányzás után, hogy a sertéshelyzetet miért nem oldotta meg, én köszönöm szépen a megjegyzéseket és a javaslataikat, nem hiszem, hogy ennyi idő alatt meg lehet oldani ezt a kérdést. Ezt nem azért mondtam, hogy nem kellene megoldani, de nem lehet.

És az, hogy az állatjóléti támogatásokkal majd helyzetbe hozzuk az ágazatot, én ezt porhintésnek tartom. Szerintem nem lehet helyrehozni ezzel. Ezzel lehet finomítani, lehet egy kis segítséget adni, csak hogy ne ma dögöljön meg a szomszéd tehene, hanem holnap, ez arra elég. De kardinálisan a kérdést nem fogja megoldani. Szerintem az egyik megoldás ebben – a képviselő úrhoz csatlakozom –, biztos vagyok benne, hogy a saját feldolgozói háttér jelentős mértékben csökkenthetné ezt a problémát. Nem biztos, hogy meg tudja oldani pont a tőkeszegénység miatt, amit a volt államtitkár úr ebben a kérdésben felvetett. Tehát én azt hiszem, hogyha ezeket a kérdéseket végiggondoljuk, el lehet venni a port egy adott kormányzaton per pillanat most is, de nem értek vele egyet, mert ez a helyzet nem az a helyzet, amit egyik pillanatról a másikra meg lehet oldani. Meg kell oldani, ez nem kérdés, de nem lehet. És addig nem lehet megoldani, amíg – sokszor beszélünk róla pont az államtitkár úr idejében – az állattenyésztő telepek nem jutnak földterülethez, vagy valami olyan növénytermesztési lehetőséghez, hogy ne a tőzsdén kelljen bevásárolni. Mert ma, amikor az állattenyésztésről beszélünk és a sertésről beszélünk, jelentős részben nagyüzemi, nem pedig a kisüzemi, háztáji vagy őstermelői kör által nevelt sertés. Itt nagyüzemi sertéstelepek vannak, az a durván hárommillió sertés, ami van Magyarországon, jelentős részben ezekről a területekről kerül ki. Az összes gondjával, bajával együtt, tehát azt hiszem, hogy itt a politikát bizonyos mértékben – én is azt mondom, hogy – félre kell tenni, mert ha ezt nem oldjuk meg, nemhogy hárommillió sertés nem lesz, nem lesz egy vagy másfélmillió sem.

Ebben felül kell írni nekünk is sok korábbi gondolatunkat, bizonyos mértékben valóban meg kell oldani azt a pillanatot, amikor a magyar állattenyésztés, és itt állattenyésztésről beszélek, nemcsak sertésről, mert önmagában nem igaz a kiemelés, nem igaz a baromfira sem, nem igaz önmagában a szarvasmarhára sem, mert arról is lehetne beszélni. Az elmúlt évben mekkora ráfizetés volt, erről is lehetne beszélni.

Meg lehetne kérdezni, hogy hol van a mai magyar juhászat például. Hol van? Vége van, vége van! Erről senki nem szól. Vége van a juhtenyésztésnek Magyarországon. Egy-két bakonyi vagy egy-két korábban jobb adottsággal rendelkező juhászati telepen kívül gyakorlatilag megszűnik Magyarországon a juhászat. Már juhvágóhíd sincs lassan, juhhúst nem lehet kapni lassan. Igaz, hogy a fogyasztási igény is megváltozott. Csak ha ezt most végignézzük, akkor gyakorlatilag azt látjuk, hogy az egész állattenyésztési ágazat olyan helyzetbe kerül, amely fenntarthatatlan hosszú távon, és ehhez kell megfelelő kormányzati akarta és segítség, hogy ezen a helyzeten változtatni lehessen. Meggyőződésem szerint nem egyszerű és nem lehet kevés pénzből megoldani.

Tehát én azt javaslom, hogy ezt a tájékoztatót fogadjuk el, és én azért a Sákán úrnak mondanám, hogy lehet indulatokat kelteni, hangulatot kelteni, nem fogja megoldani a helyzetet. Nagyon jól tudjuk, hogy miről van szó, de ez az én személyes véleményem. Köszönöm.

ELNÖK: Második körben Hanó Miklósnak adok szót, de nagyon röviden, kérem szépen.

HANÓ MIKLÓS (Fidesz): Egy mondatot csak a Gógös úrnak: 2003-ban azért 7,5 millió sertés volt, tehát volt akkor is krízishelyzet. Csak azt akarom elmondani, hogy mennyire – hogy is mondjam? – lassú volt a minisztériumi munka, egy az, hogy a Németh Imre akkor nem is nagyon akart szóba állni a termelőkkel, kettő, a négyesmentességet már akkor szóba került, hogy megoldjuk, mert a piacot jelentősen védte volna, mert az a sok lengyel disznó nem jött volna be. Idáig nem sikerült megoldani, tehát azért voltak elmaradt hiányosságok, csak úgy mondom.

ELNÖK: Györffy Balázs!

GYÖRFFY BALÁZS (Fidesz): Nagyon röviden. Itt többször hallani az állattartó telepek növénytermesztési problémáit, hogy nincsen földterületük. Itt az esetek többségében ez szemem szedett hazugság, ugyanis szétszedték az egységet egy állattartó rt.-re, meg egy növénytermesztő kft.-re. A tulajdonosi kör rengeteg esetben ugyanaz, tehát azért itt egy kicsit árnyaltabb a helyzet, és azért ezt én szeretném mindig kihangsúlyozni, hogy az esetek döntő többségében, amikor az állattartó telepek földért sírnak, az nem azért van, mert nincs mögöttük növénytermesztő ágazat. Van, csak egy másik elnevezésű kft.-ben. Sokkal inkább további földterületek szerzése motiválja őket, lehetőleg ellehetetlenítve ezzel a környékbeli családi gazdálkodókat.

Egy másik dolog, amiről nem esett szó, az olajár magasan stabilizálódni látszik, legalábbis középtávon mindenképpen. Azt tudomásul kell venni, hogy a bioetanol miatt az olaj és a kukorica ára valamilyen szinten együtt fog mozogni. Ugyanis a magas olajár húzni fogja a kukorica árát is magával, ugyanis eljutottunk oda, hogy kvázi helyettesítő termékek, és emiatt nem nagyon várható, hogy a kukoricaárak drasztikusan csökkennének. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Amennyiben a képviselőknek nincs további hozzászólása, most adnék szót Sákán Antalnak, majd helyettes államtitkár úrnak.

SÁKÁN ANTAL elnök (Magyar Sertésenyésztők Szövetsége): Köszönöm szépen a szót. Először is Farkas képviselő úrnak jelezném, hogy ez a figyelemfelhívó demonstráció nem valaki ellen, hanem valamiért van, úgyhogy szeretettel várjuk önt is és minden képviselőtársát, amennyiben szeretne megismerni a családi gazdálkodók direkt problémáival.

A másik pedig, tegyük helyre ezt a kisker-nagyker-árat és egyéb árakat. Az élősertés ára 300 forint. Azt mondja a helyettes államtitkár úr, hogy ez 30 százalékban szerepel kiskerárban, hát természetesen, mert a százkilós sertés 50 kilóra vágódik. Többre egyébként, de nagyjából ennyire. Ebből fakadóan 600 forint lesz a tőkehús. Ha a tőkehúst megáfázom 25 százalékkal, akkor 750 forint lesz, erre a kereskedő rárak 200 forintot, megvan a 950 forintos értékes hús, mondjuk combban, de azt is figyelembe kell venni, hogy a csülköt, lapockát pedig 500-ért adja. Tehát igazából nem kell összekeverni az élőárat a friss hús fogyasztói árával, mert annak jelentős része, 25 százaléka áfa. Teljesen egyetértek azokkal a javaslatokkal, amelyek azt mondják, hogy ez már egy olyan szintű áfa, amiért megéri feketén eladni. Csak jelzem mindenkinek, Pesten fehéren áfával nem lehet eladni, csak feketén és csak tisztán feketén. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Helyettes államtitkár úr!

DR. FELDMAN ZSOLT helyettes államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium): Köszönöm a szót, elnök úr. Igyekszem lényegre törő lenni a felvezetésemhez képest. A strukturális problémákra nem térnék ki. Néhány olyan dologra hadd reagáljak, amelyet mindenképpen fontosnak tartok. A támogatásoknál azt a körülményt kérem figyelembe venni, hogy a kormányzati stabilizációs csomag úgymond tárcán belüli felosztása mindenképpen időbeli hátrányt okozott a különböző támogatási jogcímek meghirdetésénél, hiszen tudnom kell, hogy mennyi támogatást tudok betenni az egyes támogatási jogcímek mögé. Tehát időben az, hogy például a 148-as most április 1-je előtt fog valamikor megjelenni, ennek egyenes következménye. Tehát mindenképpen az állattenyésztés számára megőrzött források nagysága van a mérleg egyik serpenyőjében, a másik oldalon pedig az ebből fakadó, némi időbeli hátrány.

A másik oldalon: a 68-as cikkekre hadd reagáljak. Megnéztük természetesen, mert nem új keletű a dolog. Arra a tapasztalatra hívnám fel a figyelmet, hogy egyrészt azt talán államtitkár úr is tudja, hogy a dohány-szerkezetátalakítási program mennyi idő alatt született meg, egyik oldalon, a másik oldalon pedig egy sertéságazatban kivitelezhető szerkezetátalakítási programnál az én bajom az, hogy a SABS-ból leválasztva csak terület alapon lehet ezt a támogatást az ágazatra fordítani, amely kevésbé releváns talán sertéságazat szempontjából. (*Göögös Zoltán: Ebbe ne menjünk bele, mert ez nem így van. De mindegy.*) Jó, jó, értem. Tehát egyik-másik oldal. Ha és amennyiben lehetne, abban az esetben, tehát állatlétszám alapján ezt az egészet bonyolítani, abban az esetben is a szakmával közösen olyan foglalkoztatási és egyéb szempontokat kéne találni, mint ami a dohánynál van. Tehát én csak arra akarom ezzel felhívni a figyelmet, hogyha minden feltétel adott lenne, abban az esetben is, mivel itt nem lehet termeléshez kötni ezt a 68-as cikk alapján a SABS-ból leválasztható forrást, ezért én egy évet biztosra mondanék, mire azt kiizzadnánk közösen magunkból.

A másik oldalon pedig természetesen, ha a termeléshez kötött tejet – teljesen hipotetikus, amit mondok – hirtelen kivennénk onnan, akkor egyébként sokkal egyszerűbb lenne, mert akkor nem szerkezetátalakítási programot kellene csinálni, hanem valamilyen sertésprogramot. De abban az esetben, hogyha termeléshez kötnénk és a tej helyébe betennénk a sertéságazatot. Nagyon röviden ennyit a 68-asról.

Áfaügyben a Vidékfejlesztési Minisztérium álláspontja következetes. A magunk részéről tavaly elkezdtük azt a munkát, amely a szakmai előkészítését jelenti ennek a kérdéskörnek, hiszen a magunk részéről – és úgy gondolom az egész kormányzat a maga részéről – tisztában van ennek a kérdésnek az agrárágazati jelentőségével, azt tudom mondani a tisztelt bizottságnak, hogy jelen pillanatban is egyeztetéseket folytatunk más kormányzati szereplőkkel erről a kérdésről. Ennél többet jelen pillanatban hivatalosan itt mondani nem tudok.

A versenyképességi beruházásoknál arra hívnám fel a figyelmet, hogy szomorú adottsága volt az elmúlt évek ÁTK-s pályázatainak egyébként, hogy mindannyian tudjuk, hogy betonba tettük, tehát trágyatárolókba tettük alapvetően és nem pedig olyan technológiai fejlesztésekbe, amelyek egyébként ezt az önköltségcsökkentési folyamatot megsegíthették volna. Mindaz a pénz, ami egyébként ÁTK-n belül állattenyésztésre fordítódott, jelentős részben azoknak a kötelező környezetvédelmi előírásoknak a betartására fordítódott, amelyet az egyes telepek kénytelen módon betartanak. (*Moraj.*) És itt hívnám fel arra a figyelmet, hogy jelen pillanatban számunkra komoly nehézséget okoz az a – talán – 2009-es fejlemény, amely a nitrát irányelvvel kapcsolatban az akkori kormányzat olyan adatokat küldött meg az Európai Bizottság számára, amely azt a fenyegetettséget jelenti a magyar agrárgazdaság számára, hogy Magyarország teljes területét nitrátérzékeny területnek kell nyilvánítani.

Tehát erre azért felhívnám a figyelmet, hogy itt nagyon komoly utóvédharcokat folytatunk ezzel kapcsolatban, és nagyon komoly veszélyt látok. Jelen pillanatban még zajlanak a bizottsággal az egyeztetések, nem tudom vagy nem is akarom prejudikálni ennek az eredményét, de mindenesetre komoly kihívást jelent a mostani kormányzat számára ennek a helyzetnek a kezelése.

Az MFB-hitelnél az alapkondíciókat említettem, Ódor képviselő úrnak szeretném mondani: alapvetően egyetértek, és tisztában vagyunk azzal, hogy az a kérdés, hogy hogyan jut hozzá, hozzá tud-e jutni ahhoz az egyébként kedvező kamatszinthez adott vállalkozás, ilyen értelemben a forrás kereskedelmi bankokon keresztül kerül kihelyezésre. Ez azt jelenti, hogy azok a kereskedelmi banki kihelyezési feltételek, amelyek egyébként banki hitelezési gyakorlatban megvannak, ezek valamilyen formában ebben a hitelkonstrukcióban is meg fognak jelenni. Ezért mondjuk mi azt, hogy minél inkább szeretnénk az Agrárgazdálkodási Hitelgarancia Alapítvány kezességvállalási lehetőségeit elősegíteni és fokozottan bevonni, pontosan azok miatt a fedezettségi szintek miatt, amelyet egyébként a banki hitelezési gyakorlat ilyen esetben elvár.

A mentességi programok végrehajtására legyen pénz. Én úgy tudom, hogy ezzel nincsen gond, miniszteri döntés alapján, de tájékozódni fogok ezzel kapcsolatban.

Történetileg egyébként a bizottság tagjai számára csak, hogy két autentikus adatot mondjak: 2002-ben 5.000.082 ezer sertés volt Magyarországon, 2010-ben 3,16 millió darab. Azt mindenképpen fontos mindenkinek tudatosítani magában, hogy azt látjuk, hogy az uniós csatlakozás után, amikor a felvásárlási árak ingadoztak, tehát a hol fent, hol lent volt, igazából érdemben, amikor árnövekedés volt, az már nem hozott létszámbővülést az ágazatban. Tehát azok a – most többek által említett – strukturális problémák, amelyek a sertéságazatot sújtják, olyan kódolt ólommal bélelt hátizsákot jelentenek, amelyet nem tudott egy kisebb vagy nagyobb mértékű felvásárlásiár-növekedés kiigazítani. Tehát a piaci ár kérdése ilyen szempontból mindenképpen meghatározó, ahogy itt ezt többen említették.

Többen felvetették a termelői tulajdonú feldolgozó kapacitás megteremtésének a kérdését. Tisztában vagyunk vele, látunk néhány más ágazatban történt példát arra vonatkozóan. Egyrészt mekkora kezdőtőke kell az ilyen investíció elvégzéséhez, utána forgóeszköz kell, mert egyébként rádől az éppen működtető vállalkozásra. Ilyen értelemben én azt mondom a Vidékfejlesztési Minisztérium nevében, hogy mi a magunk eszközeivel, amikor kvázi középtávú intézkedési terv kidolgozását végezzük, ezt ugyanúgy megnézzük, hogy vajon milyen feltételekkel, milyen állami eszközökkel lehetséges megtenni. És ugyanez vonatkozik egyébként a most nem megvalósított, kvázi állami takarmánygazdálkodás kérdésére. Tehát nem elzárkózunk a kérdés elől, hanem abban a piaci szituációban nem tartottuk ezt kivitelezhetőnek. Tehát jelen pillanatban azon is dolgozunk, hogy vajon perspektivikusan, középtávon hol, mennyiben és milyen módon lehet az államnak itt, ezen a takarmánypiacon bármiféle szerepe.

Az ÚMVP második tengely, elhangzott, hogy állatjóléti intézkedéseket onnan lehetne eszközölni. Ezt a tej-szerkezetátalakításnál láttuk egyébként, és annak kapcsán szerintem magam is vagy itt vagy más, a Mezőgazdasági bizottsághoz kapcsolódó fórumon elmondtam, hogy a második tengely forráshiányos. Éppen ezért jelen pillanatban arra nincs lehetőség, hogy onnan most, akár egy programmódosítás keretén belül forrásokat allokáljon az irányító hatóság, a minisztérium erre vonatkozóan, mert nincs meg rá a fedezet. A tejnél is azt mondtuk, hogyha megpróbáljuk kvázi áttolni majd a 2014 utáni tervezési időszakra, pont amiatt determinációt talán a bizottsággal el lehet fogadtatni, ha és amennyiben ez a szándékunk nem tud megvalósulni, akkor pedig nemzeti költségvetési forrásból be fogjuk tudni az ahhoz szükséges forrásokat.

Tehát ezzel arra akarok utalni, hogy jelen pillanatban, bármennyire szeretnénk és jó lenne, a kettes tengelyből fedezet hiányában ilyen típusú intézkedést nem lehet megvalósítani, mert nincs rá pénz.

Az pedig, hogy azokat, amit Farkas Sándor képviselő úr gabonaárakkal, takarmánybázissal kapcsolatban kvázi szakmai alapvetésként elmondott, szerintem én ehhez sokat nem tudok hozzátenni. Azt jelzem, hogy az én mostani tudásom szerint, ha a nagyüzem-kisüzem arányt nézzük, azért nagyjából erre a 75:25-ös arányra jutottunk a meglévő állomány tekintetében hozzávetőlegesen, és itt a 75 százalék számít nagyüzemnek és a 25 százalék pedig, nevezzük családi gazdálkodói vagy kisüzemi telepnek. És ezt mutatja egyébként az az állatlétszám-koncentráció, ami a statisztikából látszik, tehát ami mutatja, hogy az átlagos telepnagyság hogyan nő folyamatosan, tehát hogyan koncentrálódik ez az állomány. Ezt a tényt ismernünk kell, és tudatában kell lenni ennek. Az pedig, hogy a takarmányon kívül más költségelemek is emelkednek, amit Györffy Balázs képviselő úr említett, ez óhatatlanul benne van, ez sajnos a gazdaság minden ágazatában ugyanúgy valahol már halmozottan, máshol kevésbé halmozottan jelenik meg.

Én összességében azt tudom mondani, hogy számos javaslat érkezett az elmúlt időszakban a minisztériumhoz. Ez vonatkozott takarmánykezelés, áfa, támogatási és sok más, a sertéságazatot érintő valamennyi szegmensre. Azt gondolom, hogy azokat, amelyeket reálisan kivitelezhetőnek láttunk, azokat vagy megvalósítottuk vagy elkezdtük. Jó néhány olyan dolog van, amely tekintetében sok más, korábban említett korlát miatt nem láttuk, nem látjuk a kivitelezhetőséget, hadd utaljak most például a 68-as cikkekre. Én azt tudom mondani, hogy a Vidékfejlesztési Minisztérium a sertéságazat tekintetében egy olyan, egyébként különböző, akár termékpálya bizottságokon, akár más folyamatos szakmai párbeszéd keretében olyan interaktív magatartást tanúsít, ahol ezeket a különböző irányú szakmai javaslatokat befogadta, ezekre érdemben reagál és érdemben próbálta meg eddig is hasznosítani és amit említettem, hogy megpróbáljuk ezeket a nagyobb volumenű, tehát akár termelői, feldolgozó kapacitás, akár takarmánygazdálkodás szempontjából nagyobb horderejű kérdéseket valamiféleképpen rendezni. Mert ezek a kérdések sajnos az elmúlt évek során nem kerültek rendezésre. Tehát ilyen értelemben halmozottan hátrányos helyzetből indulunk, hiszen részben már a szűk uniós mozgástér miatt is, de itt kiutalás is történt rá, azért ezekben a strukturális alapkérdésekben sem a szakma, sem az ágazat, sem pedig a kormányzat részéről érdemi, az alapokat megmozgató lépések nem történtek, és ennek a meglévő hiánynak a válságkezelése jóval nehezebb, mintha ezek megtörténtek volna eddig.

Éppen ezért én azzal tudok egyetérteni az itt elhangzott véleményekből, hogy azt a támogatást szeretném én is kérni a bizottság tagjaitól, hogy azokat a lépéseket, amelyeket elkezdtünk, illetve amelyekhez adott esetben valóban más kormányzati szervek vagy más, szélesebb körű politikai támogatás kell, ezekben én is kérem a tisztelt bizottság támogatását és segítő közreműködését, hogy együtt próbáljuk meg ezeket az általunk ismert problémákat megoldani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Igen. Köszönöm szépen, helyettes államtitkár úr viszontválaszát. A napirendi pontot lezárom.

A kisüzemi sörfőzdék fennmaradásának lehetőségei

Rátérünk a 4. napirendi pontra, amely a kisüzemi sörfőzdék fennmaradásának lehetőségeit tárgyalja meg. Nekem tájékoztatásként a Nemzetgazdasági Minisztérium részéről Lucz Zoltánné és Borka Norbert megjelenését jelezték, és amennyiben Vaskó György úr, a Sörfőzdék Egyesülete részéről jelen van, kérem, szintén foglaljon helyet az előterjesztői oldalon.

Rögtön azt kérném, hogy miután mind a Kisüzemi Sörfőzdék Egyesületétől megkaptuk az előterjesztést, a ház alelnöke, Lezsák Sándor úr is, valamint a bizottságunk is, és ezt az előterjesztést is szorgalmazva a parlamentben egy azonnali kérdés elhangzott, és vállaltuk, hogy ennek a kérdésnek a megtárgyalását a bizottságunk is napirendre tűzi.

Az önök felvetésére a minisztérium egy rövid válaszreakciót adott már a bizottság tagjai részére, ezt majd a bizottsági ülés után átadjuk a sörfőzdek egyesületének. Azt kérem az egyesület részéről most először, hogy a beadványát röviden ismertesse. A tartalmi részét elvileg minden bizottsági tagunk ismeri. Ha nem Vaskó György, akkor kérem a nevet bemondani.

Bódis Lajos hozzászólása

BÓDIS LAJOS (Kisüzemi Sörfőzdék Egyesülete): Bódis Lajos vagyok, a Kisüzemi Sörfőzdék Egyesületének a titkára.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Az 1990-es évek elején több mint 300 kisüzemi sörfőzde jött létre Magyarországon. Napjainkban a létszáma 50 körülire csökkent le. Ezek a kisüzemek többnyire magyar családi vállalkozásokként alakultak meg a kezdetekkor.

Céljuknak tűzték ki, hogy a multinacionális sörgyárak által előállított termékek piacán egyedi, különleges söröket állítsanak elő, és ezzel a környezetükben egy bizonyos sikert, értékesítést tudjanak biztosítani a fogyasztók részére, amelyek hamar el is nyerték a környezetükben lévő fogyasztók elismerését.

Ma Magyarországon magyar sört csak az igen jelentősen lecsökkent kisüzemi sörfőzdek állítanak elő magyar alapanyagból, magyar szakmunkával. Azonban ezeket a megmaradt sörfőzdeket napjainkban a megszűnés veszélye fenyegeti, ti. olyan bürokratikus, átgondolatlan jogszabályok vannak érvényben, amelyek ha nem változnak meg, ezeknek a csekély számú sörfőzdeknek a megszűnését fogják eredményezni. A mai viszonyokra jellemző, hogy ezeknek a kisvállalkozásoknak külön könyvelőt kell alkalmazni azért, hogy meg tudjanak felelni ezeknek az átgondolatlan, jelenleg meglévő jogszabályoknak. Jellemző, hogy még a regionális vámhivatalok is több esetben másképp értelmezik ugyanazokat a jogszabályokat. Nyilvánvaló, hogy gyakorlatilag ez a szabályozás úgy jött létre, hogy nem hallgatták meg az érdekképviselői szerveket, akik a szakmára nagy rálátással bírnak.

A jelenlegi szabályozás a kisüzemi sörfőzdeket a nagy multinacionális sörgyárakkal veszi egy kalap alá, holott az automatizált, állandó laboratóriumi háttérrel rendelkező nagyüzemi sörgyártás nem hasonlítható össze a klasszikus értelemben vett sörfőzéssel. Bizonyos uniós országok ezt már régen felismerve, olyan jogkörnyezetet alakítottak ki, amelyben ezeknek a kisvállalkozások a jövője biztosítható. Több nyugat-európai országban, például mint Németországban, Csehországban jelentős adókedvezményt is biztosítanak ezeknek a kisüzemeknek. Ezekben az országokban a jogalkotók jól tudják, hogy a sörfőzdek kedvezőbb adóbesorolás alá kell hogy essenek a nagy sörgyárakkal szemben, mivel ők csak így tudnak fenn maradni.

Olyan országokban, ahol megbecsülik a szakmát, ott a megfelelő jogi környezetben a sörfőzdekhez egy vendéglátó egység is kapcsolódik, ahol zajlik a közélet is.

A jelenlegi szabályozás szerint a sörfőzdek a szabad forgalomba bocsátott sör mennyisége után fizetnek jövedéki adót, melynek mértéke jelenleg megegyezik a nagyüzemi sörgyárakéval. Az Európai Unió irányelvei szerint a kedvezményes adómérték tekintetében, idézem: „független kisüzemi sörfőzde az a sörfőzde, amely jogi és a gazdasági szempontból független minden más sörfőzdetől, amely minden más sörfőzde telephelyétől fizikailag elkülönült telephelyet használ, és amely nem licenc alapján működik”. Az Európai Unió ajánlásában szereplő, 50 százalékot elérő adókedvezményt a magyar jogalkotás Magyarországon eddig nem alkalmazta. A kisüzemi sörfőzdek egyesülete széles körű szakmai

egyeztetés után elkészített egy minimális törvénymódosítási javaslatot, amelyet módosítások elérése esetén esély van a megmaradt kisüzemi sörfőzdek megmaradására.

Az Európai Unió ajánlására való tekintettel, illetve, hogy fennmaradhassanak a kisüzemi sörfőzdek Magyarországon, és hogy a honfitársaink a jövőben is fogyaszthassanak a magyar sörből, vagyis a folyékony kenyérből, kérem a tisztelt bizottságot, hogy támogassák a javaslatunkat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Most megadom a szót a kormány képviselőjének. A napirendi ponthoz tegyék meg az észrevételüket.

LUCZ ZOLTÁNNÉ (Nemzetgazdasági Minisztérium): Tisztelt Bizottság! Tisztelt Elnök Úr! A minisztérium részéről elküldött írásos anyag is tartalmazza, hogy a Kisüzemi Sörfőzdek Érdekvédelmi és Érdekképviselői Egyesületétől kapott javaslatoknak számos elemét úgy látjuk szakmai szempontból, hogy támogatható. Ezek közül kiemelhető az első számú és talán a legfontosabb a kisüzemi sörfőzdek által előállított sörre az 50 százalékos adómérték megállapítása, tehát az 50 százalékos jövedéki adócsökkentését támogathatónak látjuk. Ezen alapvető javaslat mellett számos egyszerűsítésre vonatkozó javaslat fogalmazódott meg, a törvényjavaslatban együtt található meg az egyszerűsített söradóraktári engedély kiadásával kapcsolatos szabályok. Tehát egy helyen, egy 78/A §-ban kívánják megfogalmazni a javaslatokat. Tulajdonképpen ezzel összefüggésben mi úgy látjuk, hogy egy-egy ilyen önálló új adóraktári kategória kialakítása nem szükséges. Egyrészt a söradóraktári kategória kereti között látjuk az egyszerűsítésre vonatkozó javaslatok megvalósítását, illetve a törvény egyéb helyein lévő szabályok módosításával látunk egyszerűsítéseket.

Talán nagyon röviden felsorolnám azt különösebb magyarázat nélkül, hogy melyek azok a részek, amelyeket az elsődleges vizsgálat alapján támogathatónak látunk. Tehát az első, hogy mi úgy látjuk az adócsökkentés mellett, hogy nem szükséges egy új adóraktári kategória kialakítása, hanem a törvény különböző helyein lévő szabályok egyszerűsítését látjuk kivitelezhetőnek. Így például a könyvvizsgáló által hitelesített mérleg készítése alóli mentesítést támogathatónak látjuk.

Ugyanúgy támogathatónak látjuk a termékmérleg-vezetési kötelezettség kapcsán egy könnyítettebb feltételek melletti nyilvántartás vezetését. Megfogalmazódott itt a javaslatok között az egyszerűsített kísérő okmány másolati példányának kiállítása mellett egyidejűleg a vámhatóságnak történő megküldés alóli kötelezettség mentesítése. Ezt mi úgy látjuk, hogy a sörfőzdek által előállított sör nyomon követése szempontjából szükséges, hogy ennek a nyilvántartásnak a vámhatósághoz történő megküldése nélkül nem lenne biztosított az ellenőrizhetőség. Ugyanúgy a vevő-nyilvántartás adatai. Ez is megfogalmazódott, hogy a számítógépes adathordozón történő tárolás, illetve kérésre a vámhatóságnak történő megküldését ugyancsak szükségesnek tartjuk.

Hasonlóan a vámhatóság helyszíni ellenőrzésének korlátozására vonatkozó javaslatot sem támogatjuk, tehát ezt is úgy látjuk, hogy szükséges. Megfogalmazódott az egyesület részéről az értékesítéssel kapcsolatban a különböző rendezvényeken a kis kiszerelésű sör értékesítésével kapcsolatos egyszerűsítés, mi úgy látjuk, hogy erre a törvényi keretek jelenleg is adottak, a törvény 111. § (11) bekezdése tartalmazza az ezzel kapcsolatos rendelkezéseket.

És talán végezetül lehetne megemlíteni a jövedéki biztosíték alóli mentesítést, általában a jövedéki biztosíték alóli mentesítéssel nem értünk egyet, ugyanakkor a sörfőzdek esetén az egymillió forint jövedéki biztosíték helyett támogathatónak látunk egy 500 ezer forintos jövedéki adóbiztosítékot. Tehát a mentesítést nem, de a csökkentést tudnánk támogatni.

Összességében azt tudom elmondani, hogy ezeket a javaslatokat, amiket elmondtunk, úgy gondoljuk, hogy az őszi törvénymódosítás keretében lehetne kivitelezni, és ezek 2012. január 1-jétől tudnának hatályba lépni. Természetesen nyitottak vagyunk mindenféle típusú szakmai egyeztetésre a jövőt illetően. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottság tagjainak adok szót. Horváth István alelnök úr!

Kérdések, hozzászólások

DR. HORVÁTH ISTVÁN (Fidesz): Köszönöm szépen. Szeretettel köszöntöm a sörfőzdek képviselőit, illetve a kollégáinkat. Alapvetően én támogatom személy szerint, és jónak tartom ezt a kezdeményezést, és azt gondolom, hogy ez támogatható és egy jó kezdeményezés. Azonban egy pontját nem értem és nem értek vele egyet, és ezt szeretném tisztázni, hogy ez elírás vagy ezt komolyan gondolják, hogy ezt szeretnék kérni.

Ez a következő: a 4-es pontban a 78. § (1) bekezdés a) pontja szerint: "egy sörfőzde által előállított, valamint más tagállami kisüzemi sörfőzde által előállított és belföldre behozott sör adója a bekezdésben meghatározott összeg 50 százaléka". Ez alatt én azt értem, hogy a külföldről behozott sör jövedéki adója is 50 százalékkal csökkenjen, hiszen pont az lenne a cél, hogy a hazai sörfőzdeknek legyen meg ez az adókedvezmény, mert a kitételben a kisüzemi sörfőzdeknek azt mondták, ami önállóan működik, családi vállalkozásként, nem licenc alapján. Jelen pillanatban az ír Guinness is így működik. A Guinness is egy családi vállalkozás, nem licenc alapján. Innentől kezdve, aki a Guinness sört importálja Magyarországra, az 50 százalékos adókedvezményt kaphat. Vagy például a német sörfőzdek közül a Paulaner, ami szintén egy családi vállalkozás, szintén nem licenc alapján elkülönített, és adott esetben ő is 50 százalékos jövedéki adókedvezményt kaphat. Gondolom, ha ennek az a célja, hogy a Magyarországon működő sörfőzdek kapjanak kedvezményt, azt maximálisan támogatni tudom, hiszen valóban munkahelyeket teremt vidéken, ad a térségnek egyfajta tájjelleget, egy kis, úgymond kuriózumot, bizonyos értelemben a mezőgazdaságot is támogatja, hiszen mezőgazdasági alapanyagból főzik a sört, és azt gondolom, hogy ez is támogatandó. Ezzel maximálisan egyetértünk, de azzal, hogy az importsörnek is csökkenjen a jövedéki adója, ez pont ellentétes azzal a szándékkal, amit viszont a többi nagyon jó kezdeményez. Tehát, ha ez ki lenne véve ebből a dologból, akkor azt mondom, hogy egy az egyben támogatandó, de amíg ez bent van, azt gondolom, hogy ezt nagyon óvatosan tárgyaljuk, mert több sörimportőrnek lehetőséget ad majd, főleg német területről, de angolszászról is, hogy a jövedéki adó 50 százalékat elengedjük, hiszen megfelel a más tagállam kisüzemi sörfőzdei kategóriának. Tehát ezt szeretném tisztázni, mert alapvetően a százalékot értem, ez viszont kicsit szálla ebben a kérdésben. Köszönöm szépen.

ELNÖK: További kérdező? Patay Vilmos!

PATAY VILMOS (Fidesz): A szakmai egyesület és a saját tapasztalatom is az, hogy az elmúlt években valóban szinte akadálytalanul érvényesülhetett a multi nagyipari sörgyári lobbitevékenység, és ezek nem hazai és nem is magyar érdekeket szolgáltak, és véleményem szerint is súlyos következménye, hogy a lobbisták akarta szerinti jogi környezet és a hatósági magatartás ellenőrzési gyakorlat a még talpon maradt kis magyar sörfőzdeket is szinte a teljes megszűnés határára sodorta. Sajnálatos, hogy a törvényalkotók és a törvényalkalmazók ez esetben is inkább egy szűk gazdasági érdekcsoport érdekeit szolgálták a hazai, a magyar érdekek helyett.

Négy kérdésem lenne. Először is azért nem kell új egyszerűsített adóraktári kategória kialakítása, mert a meglévő szabályozáson belül is kialakítható ez? Ez egyenértékű megoldás?

A második kérdésem: milyen kezelhetetlen hátránnyal járna, ha a számítógépes adatszolgáltatással vagy azzal párhuzamosan végzett egyesületi javaslat szerinti gyakorlatot folytathatnák a kisüzemi sörfőzdek?

A harmadik kérdésem: milyen kockázatelemzési módszer az, amikor pl. a Dél-Dunántúl egyetlen kisüzemi sörfőzdéjét hetente többször is ellenőrzik, mert úgymond más nincs a térségben, és a VPOP munkatársainak pedig muszáj dolgozni.

Mióta szempont az az kockázatelemzési szempontok között, hogy ha egy van, akkor azt akár hetente többször is kell ellenőrizni? A szabályozásnak igenis garantálni kellene az ilyen hatósági visszaélészerű gyakorlat kizárását. A kiemelt kockázati tényezőt viselő ellenőrzésekre hivatkozni véleményem szerint teljesen indokolatlan.

És végül a negyedik kérdésem: van-e vizsgálati információ, hogy a kis magyar sörfőzde vállalkozások esetében milyen gazdálkodási terhet és milyen versenyhátrányt jelent ez a nagymértékű jövedéki biztosíték. Családi vállalkozásokról van szó. Milyen kezelhetetlen hátránnyal járna, ha a megbízható adós ebben a körben mentesülne a jövedéki biztosíték alól. Tehát nem megfélelődné, hanem mentesülne. Ez milyen kezelhetetlen hátránnyal járna? Ez a négy kérdésem lenne, és várom tisztelettel a válaszokat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Igen, Szabó Rebekának adok szót.

SZABÓ REBEKA (LMP): Köszönöm a szót. Csak röviden szólnék hozzá. Alapvetően egyetértünk az előterjesztés szándékával és azt támogatni is tudjuk, hiszen a kis családi vállalkozások nagyon fontos lenne, hogyha nem mennének tönkre. De azért látjuk ezt a VM véleménye alapján is, hogy itt vannak még kérdések. Szerintem kicsit jobb lett volna, hogyha ez az egyeztetés a minisztérium és az érdekképviselet között egy kicsit előbbre haladottabb lenne, és kérjük, hogy a továbbiakban ezt folytassák, és hogyha ez valóban mint hivatalos törvényjavaslat esetleg bekerül, akkor már harmonizáltabbak lennének ezek az álláspontok. Annyit azért megjegyeznék, hogy még hogyha a jövedékiadó-csökkentés meg is valósul, nagyon fontos lenne emellett ennek az ágazatnak, ennek a piacnak egy alapos körülírása, a tevékenységi kör pontos definiálása, hogy akkor pontosan ennek a piacnak milyen szegmensére vonatkozik a jövedékiadó-csökkentés.

Illetve jó lenne, hogyha ezeket a nemzetközi példákat, amiket itt említett, a későbbiekben alaposabban megismerhetnénk és alaposabban láthatnánk, hogy ott pontosan milyen a szabályozás és hogy lehet ezt ehhez igazítani. Tehát általában az, hogy van adókedvezmény Csehországban. Egyébként a cseh sörök is nagyon jók, és ott is rengeteg ilyen kis családi sörfőzde van, úgyhogy én alapvetően tényleg támogatnám azt, hogy Magyarország is zárkózzon fel egy kicsit ezen a téren, illetve mentjük, ami még menthető. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Magyar Zoltánnak adok szót.

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. A Jobbik is üdvözlő és támogatja a javaslatot, az eddig felmerült kérdések minket is foglalkoztatnak, úgyhogy arra mi is várjuk a válaszokat, reméljük, hogy minél előbb megtörténik ez a módosítás, hiszen ez a 17 százalékos sörfőzde, ami megmaradt Magyarországon, így is elrettentő adat, és nem szeretnénk, ha még tovább csökkenne. Köszönöm, csak ennyit akartam.

ELNÖK: A bizottság tagjai részéről nincs további kérdés. Felmerült több kérdés a tagok részéről, akár definíciószerűség, hogy mit jelent a kisüzemi sörfőzde, nehogy esetleg multi nagyüzemi vállalkozások is becsússzanak e kategória alá az adómentesség tekintetében, illetve jövedéki biztosíték és egyéb tekintetében. Nem tudom, hogy hogyan osztják meg az

előterjesztők a válaszadás lehetőségét. Lehet, hogy most a kormány képviselőit kérném meg először néhány terület pontosítására. Én magam jövedékivel elég sokat foglalkozom, tehát pontosan tudom, hogy jövedéki letétidő-mentesség jövedéki adóval terhelt terméknel nem lehetséges, ennek elég komoly oka van. De megadnám a szót a minisztérium képviselőinek.

LUCZ ZOLTÁNNÉ (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönjük szépen. Tisztelt Elnök Úr! Megpróbálunk közösen válaszolni. Az első az, ami megfogalmazódott, hogy más tagállami kisüzemi sörfözde által előállított, belföldre hozott sör adója a közösségi jog alapján került ilyen formában megfogalmazásra. Én úgy tudom, hogy ez a közösségi jog alapján nem igazán lehetséges másmilyen formában, de nyilvánvaló, hogy ezt még azért egyszer megvizsgáljuk. Nem lehetséges tulajdonképpen a közösségi jog alapján kivételt tenni ebben a kérdésben.

Az egyéb kérdések, amik megfogalmazódtak, az első kérdés úgy szólt, hogy a meglévő szabályozás jelent számunkra egyértelmű megoldást, tehát a meglévő szabályozás egyes elemeinek a módosítása. Igen, mi úgy látjuk, hogy a törvény logikája alapján a különböző helyeken lévő szabályozási elemek módosítása az, ami célravezetőbb lenne, mint úgy, hogy egy 78/A §-ban összeszedni a törvény különböző helyein lévő szabályozási elemeket.

Az, amit mi nem támogatunk például, ez a számítógépes nyilvántartással kapcsolatos. Tehát a vevőnyilvántartást. Mi úgy gondoljuk, hogy ez tulajdonképpen nem jelentene egyszerűsítést. Lehet, hogy ebben további egyeztetésre lenne szükség, de sokkal egyszerűbb számítógépes adathordozón az adatokat tárolni, mint a kézzel történő nyilvántartásban. Tehát mi azért gondoljuk, hogy például ez a javaslat nem támogatható.

Továbbá az, hogy milyen gyakorisággal történik a sörfözők ellenőrzése vagy adott esetben egy sörfözőnek az ellenőrzése. Hát nyilvánvaló, hogy ezen a területen lehet változtatni, meg lehet javítani, de nem biztos, hogy erre a megoldás a helyszíni ellenőrzéseknek valamilyen fajta törvényi kereteken belül történő korlátozása.

Akkor ami a jövedéki biztosítékot illeti. A jövedéki biztosíték alóli mentesítés, azt tudom mondani, amit az elnök úr is mondott, tehát azért fogalmazódott meg ez a javaslat. Nem tudom, a kollégám részéről van-e még kiegészítés.

BORKA NORBERT (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm én is a szót. Egy-két dologgal szeretném én is csak kiegészíteni főosztályvezető asszony szavait. Uniós jogharmonizációs szempontból valóban nem tehetünk különbséget a magyar kisüzemi sörfözők és az unió egyéb tagállamaiban működő kisüzemi sörfözők termékeinek adótermelésében. Viszont a Guinness és a Paulaner szerencsére nem kell versenytársnak tekintenünk e tekintetben, mivel amellet, hogy jogilag és gazdaságilag függetlennek kell lenni egy ilyen sörfözőnek ahhoz, hogy kedvezményben részesülhessen, van egy mennyiségi korlát is, tehát húszezer hektoliter termelőkapacitás alatt érvényesülne csak ez a kedvezmény.

Azzal kapcsolatban, hogy a jelenlegi szisztémában lehetnek-e további könnyítések, illetve kell-e új adóraktári kategória, elmondanám, hogy jelenleg is van úgynevezett sörföző-adóraktári kategória, amelyben most még nincsenek benne azok az elemek, ami alapján az adókedvezmény megadható lenne, de egyébként adminisztratív könnyítések jelenleg is vannak, így például a jelenlegi, minimum egymillió forintos biztosíték is egyfajta kedvezmény már most, mivel egyébként 40 millió forint a minimuma a jövedéki biztosítéknak.

Azzal kapcsolatban, hogy ezt most nullára lehet-e lecsökkenteni vagy pedig érdemesebb abban gondolkodni, hogy a minimumot csökkentjük a felére esetleg, azzal kapcsolatban azt mondanám el, hogy a vámhatóság adatai alapján, amiket bekértünk természetesen ez ügyben, több engedélyesnek lenne kedvezőbb az egymillió forintos

minimum csökkentése, mint a megbízható adósok esetében a jövedéki biztosíték teljes eltörlése. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Akkor a sörfőzdék szövetsége részéről is, hogyha van olyan rész, amire válaszolni szeretnének, megadom a szót.

BÓDIS LAJOS (Kisüzemi Sörfőzdék Egyesülete): Köszönöm szépen, elnök úr. Hát egy kicsit azt kell mondjam, elszomorított a főosztályvezető válasza, mert mi a gyakorlatban dolgozunk, tehát a hétköznapi életben nem így néznek ki a dolgok, ahogy igazán ezeket itt egy asztalnál meg tudjuk tekinteni. Mindjárt kezdeném azzal, amit a főosztályvezető asszony mondott, hogy az EKO megküldésének a mentesítését ő nem javasolja. Az a helyzet jelenleg, hogy mondjuk egy hordó sör értékesítésekor ki kell állítanunk bizonylatokat, az egyszerű kíséző okmány mellé ki kell állítani, és a törvény jelenleg úgy határozza meg, hogy a kiállítás időpontjában meg kell küldeni a vámhivatalnak. Most tessék elképzelni egy kistelepet, ahol van egy faluvégi sörfőzde, kiállítja az EKO-t, el kell vinni a postára, feladni, hogy megküldje a vámhivatalnak. Most egy óra múlva jön megint egy másik vevő, megint meg kell hogy csinálja, tehát ez kivitelezhetetlen. Életszerűtlen, amit az ellenőrző pénzügyőrök is sokszor kifogásolnak, hogy nekik csak mennek, küldik a faxokat vagy leveleket és nem értik, hogy miért kell ez a dupla ellenőrzés. Megjegyezném itt, hogy szeretnének a kisüzemi sörfőzdék is olyan kategóriába kerülni, hogy nem bűnözőnek tekintenék őket. Olyan gazdasági szereplőnek tekintenék, mint ahogy a Patay úr is nyilatkozta, illetve tette fel a kérdést, hogy sok esetben érezzük, hogy bűnözőnek tekintik a kisüzemi vállalkozásokat. Nem tudjuk, hogy hogy tudtunk ide eljutni, talán multinacionális háttérrel is fel lehetne fedezni, de erre nem kívánok reagálni. Mi nagyon szeretnénk, ha meg tudnánk kapni ezt az adminisztrációs könnyítést.

Belevettük a javaslatunkba, hogy itt szeretnénk azt elérni a vámhivatal részéről, hogy ne bűnözőnek tekintse a kisüzemi sörfőzdeket és ne este 11-kor kopogjon be a saját lakásán a pénzügyőr, hogy szeretne ellenőrizni abban a sörfőzdében, ami a falu másik végén van. Szeretném, hogyha támogatná a Patay úr elképzelését, és ha módosításra lenne lehetőség, szeretnénk, ha ez megtörténhetne.

Örülnek, hogyha a jövedéki biztosíték eltűnne, ti. ezek a kis sörfőzdék bizonyították a szakmai munkájukkal, hogy megbízható adósok. Ezek nem tartoznak, ezek teljesítik a befizetési kötelezettségüket. Teljesen fölösleges 500 ezer, egymillió, kétmillió forintos jövedéki biztosítékot befizetni, ami nem kamatozik, addig gyakorlatilag letétben van, és nem használja semmilyen tekintetben a kisüzemi sörfőzde ezt.

Szeretném, hogyha ez a kategória, amit a főosztályvezető asszony mond, hogy belefér a jelenlegi jövedéki törvénybe, mi úgy ítéljük meg, hogy nem fér bele, és mi szeretnénk egy olyan kategóriát elérni, amit a borosok is élveznek Magyarországon. Egy egyszerűsített adóraktárt szeretnénk. Nagyon kevesen vagyunk. 50-en vagyunk, hogyha nem történik könnyítés az életünkben, elmondom önöknek, hogy 5-10 sörfőzde vár arra, hogy jelezzük neki a jelenlegi helyzetet, hogy hogyan áll a bizottság a kérdéshez, hogy támogatja a minisztérium, mert ha nem kapunk adminisztrációs könnyítéseket, meg fognak szűnni ezek a kis sörfőzdék. Van, ahol egy-két fővel dolgoznak, van, ahol két-három-négy-ötten, de ezeket nem tudják teljesíteni.

A számítógépes nyilvántartás tekintetében van olyan terület, ahol ezek a sörfőzdeket idős szakemberek látják el. Ezek nem tudják kezelni a számítógépet, nem tanulták, nem is akarják megtanulni. Örülnek, hogyha nem lenne kötelező érvényű, hogy számítógépen kelljen dolgozni, ahogy eddig manuálisan vezette 17-18 éven keresztül, eddig is megfelelt minden adófizetési kötelezettségnek, szeretne ezután is így működni, szeretnénk, hogyha ez is érvényesülhetne a javaslatunk között. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Már egyszer megemlítettem ma, hogy vagyunk itt néhányan, akik már több mint tíz éve vagyunk képviselők. Hozzá kell tennem, hogy amikor szervezetek, egyesületek, gazdasági csoportosulások az életből adódóan kérdéseket, indítványokat tettek a minisztérium felé, én ritkán láttam olyan eredményt, mint a most benyújtottnál, amelynél elég jelentős mértékben a kormányzat támogatni szeretné az érintettek elképzeléseit.

Én értem azt, hogy vannak olyan kérdések, amelyekben jelenleg nincs összhang. Ezt most csak így nevezném. De ez azért ne keserítse el az egyesületet, mert ezt az összhangot meg lehet találni, sőt azt az üzenetet mindenképpen el lehet mondani a kollégáinak, ami elég komoly mértékű, ha csak a minisztérium részéről említett 50 százalékos adómértékben való gondolkodást nézzük, az adminisztrációs szabályozókat a termékmérlegre és a könyvvizsgálóra vonatkoztatva, és vannak bizonyos szempontok, amelyek szerint az egyszerűsített kísérőokmány fenntartására ezek szerint nem kikerülhető. Nem árulok el nagy titkot, ez másnak is baj. Ön említette a borosoknál az egyszerűsített adóraktárt. Na most, hogyha az ő problémájukat meghallgatná, az lehet, hogy kétszer ennyi időt venne igénybe, hogy ott milyen problémákat okoz esetleg az adminisztrációs terhelés. De közismert, hogyha a bejelentés nem lenne időponthoz kötve - én értem azt, hogy nem kell mindenkit bűnözőnek nézni -, fennáll annak a veszélye, hogy esetleg számlalék nélkül megy el a termék. Abban az esetben viszont, hogyha az adóraktárat elhagyja a termék, és ebben a pillanatban bejelentésre kerül, akkor ez már visszafelé nem manipulálható, és elég egyértelműen ellenőrzés alá vonható. Én most elmondtam a VPOP logikáját, körülbelül, mert ismerjük a pálinkafőzdeknél, a borosoknál, hogy ez a logika végighatja a vámhatóság ellenőrző tevékenységét.

Mindenesetre azt látom az ülés vége felé, hogy a bizottságunk lehetőséget adott ennek a problémának a felvetésére, a Fidesz-KDNP-frakció együttesen támogatta Lezsák Sándor és Horváth Zsolt azonnali kérdésének elmondását, amely indítást adott ahhoz, hogy ez a bizottsági ülésünkön napirendre kerüljön. Én úgy látom, hogy az őszi törvényalkotásban az itt elhangzott ígérek nagy része teljesülhet, és azt kérem ez esetben a kormány képviselőitől is és az NGM képviselőitől is és önköktől is, hogy olyan technikai részleteket, amire itt már a bizottságunknak nincs is ráhatása, ezt mondjuk meg őszintén, legyenek szívesen a hátralévő 3-4 hónap alatt minél részletesebben megbeszélni. Ismerem az ilyen egyeztetéseknek azt a fordulatát is, hogy nem mindenben fog teljesülni a kérők elvárása, de becsüljék meg azt a részét is, amiben esetleg sikerül egyezsége jutni.

Még egyetlen egy kérdésem lenne a minisztérium felé, hogy a kisüzemi sörfőzdeket az EU egységesen definiálja vagy tagállamonként. Hogy történik ez?

BORKA NORBERT (Nemzetgazdasági Minisztérium): Irányelvben van lehetőség arra, hogy úgymond kisüzemi sörfőzdeknek adókedvezményt biztosítsanak a tagállamok, tehát az egy lehetőség, és annak a kritériumai az irányelvben le vannak fektetve, tehát a jogi és gazdasági függetlenség és a mennyiségkorlát rendszeresen le van fektetve. Ennél lehet szigorúbb természetesen, de ez a minimum az irányelvben benne van.

ELNÖK: Értem, tehát egy EU-s irányelv alapján kell ezt a definíciót minden tagállamnak meghoznia, aki akar egyáltalán ilyen definíciót létrehozni, ha jól értem. Jó, köszönöm szépen.

Ezt a napirendi pontot ebben a szerkezetében zárom le. Köszönöm szépen a megjelenteknek a tájékoztatást.

Egyebek

Az egyebekre térnék rá, mely szerint még egyszer kérem a bizottság tagjait, hogy akit érdekel az Európai Unió mezőgazdasági bizottságai elnökeinek a találkozója, legyen szíves a titkárságon jelezni, hiszen, mint említettem, mind a vendégváró, Budapest-látogató, majd az esti vacsora része természetesen személyhez kötött, mind pedig az ülésnél szeretnénk tudni, hogy kikre számíthatunk. Legyetek szívesek még egyszer időben pontosítani a titkárságon Katalinéknál. Március 31-én, csütörtökön érkezik a delegáció legnagyobb része, ekkor délutáni fogadás és egy budapesti városnézés, hajózás lesz, majd a vacsorára invitálalak benneteket, pénteken viszont egész napos tanácskozás lesz a felsőházi ülésteremben délelőtt-délután. Ide kérném szépen időben a jelentkezést.

Amennyiben nincs kérdés, ezt a napirendi pontot is lezárom, az ülést berekesztem.

(Az ülés befejezésének időpontja: 13 óra 12 perc)

Dr. Horvát István
a bizottság alelnöke

Font Sándor
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Lajtai Szilvia